

Slovenski

PRIJATEL.

Izhaja enkrat v mesecu.

Velja 4 gold. 30 kraje. na leto.

Štev. 5.

V Celovcu 15. maja 1872.

XXI. tečaj.

Pridiga za praznik presvetega Rešnjega Telesa.

„Kdor je ta kruh, bode živel vekomaj.“
Jan. 6, 59.

V v o d.

Danes obhajamo praznik največje skrivnosti naše svete vere; praznik tiste skrivnosti, s katero nam je Jezus najbolj spričal, kako neskončno da nas ljubi. O tej skrivnosti je rekel sam On, da je njegovo pravo telo, in njegova prava kri, in da nam bo uživanje njegovega telesa pomoglo k večnemu življenju; to nam je spričal rekoč: „Kdor je ta kruh, bode živel vekomaj.“ Tako je preljubi! Kedar se je Jezusu približal čas, da se verne k Očetu v nebesih, hotel je svojo preveliko ljubezen spričati s tim, da je hotel prebivati pri svojih do konca sveta, in sicer s svojim telesom in s svojo kervijo v presvetem zakramentu Rešnjega Telesa. Vstanovil pa je ta sveti zakrament na večer pred svojo smertjo, ko je poslednjikrat večerjal s svojimi apostelji. Spremenil je namreč kruh in vino v svoje pravo telo in kri, in je to obedvoje dal užiti svojim apostelnom in jim naročil, naj tudi oni delajo njemu v spomin ravno to, kar je on storil.

Glejte bratje ljubi, Sin Božji je tedaj nam zapustil svoje telo in kri! Ali je nam mogel dati kaj dragocenejšega in vrednejšega? Ali ni to blago večje, kot vse blago celega sveta? In ali ni s tem verlo poveličal tisto cerkev, katero je ustanovil tu na zemlji, ter jo obogatil s tem blagom? Ali je mogel jej zapustiti kaj vrednejšega, kaj dragocenejšega in svetejšega, kakor je to blago, katero jej je izročil? O resnično je, da je Jezus, ki je ustanovil ta zakrament, poveličal svojo cerkev tako, da je bolje ni mogel. Ker pa vemo, da je ta presveti zakrament njegovo pravo telo in njegova prava kri, da je v tem presvetem zakramentu pričujoč kot živi Bog in

pravi človek, moramo Jezusa, svojega gospoda, spoštovati in čestiti v tem zakramentu. Ali je mogoče, prašam vas, da bi kateri bil med vernimi sinovi katoliške cerkve, ki ne bi z veseljem, kakor smo dolžni, spoštoval in čestil tega presvetega zakramenta? Ali ni on tisti kruh, ki je prišel iz nebes, in o katerem pravi Jezus v današnjem svetem evangeliju: „Kdor je ta kruh, bode živel vekomaj.“ Pa tudi zares spoštuje in česti sveta katoliška cerkev Jezusa v tem presvetem zakramentu, kakor in kolikor le premore; to nam očitno kaže današnja slovesnost.

Tu postojmo ljubi moji! Rekel sem, da je Jezus s tem presvetim zakramentom povelical svojo cerkev; rekel sem tudi, da tudi cerkev spoštuje in česti Jezusa na oltarju v presvetem zakramentu pričujočega. In to sem se tudi namenil obširnejše vam razložiti v današnjem govoru. Govoriti namreč hočem:

O onem poveličanju in počeščenju, s katerim je Jezus povelical svojo cerkev, in s katerim cerkev česti in spoštuje Jezusa.

1. Kako je Jezus povelical in počestil cerkev s tem presvetim zakramentom; to vam hočem razložiti v prvem delu.

2. Kako cerkev poveličuje in česti Jezusa v tem zakramentu; to pa vam hočem razložiti v drugem delu.

Ljubezen večna, ljubezen neskončna, koja pod podobo belega kruha prebivaš med nami, ogrej nam serce, da te bomo vedno čestili! To pa se bode zgodilo, dragi moji, če zvesto poslušate moj današnji govor!

I. del.

Mnogo, — verlo mnogo je storil Jezus, da je povelical in počestil cerkev. On jo je sezidal na skalo, da je ne morejo premagati moči peklenške; on jej je izročil ves svoj božji nauk, obetal jej je svetega Duha, postavil jo je za nezmotljivo učiteljico vsemu svetu, povelical jo je z mnogimi čudeži, naposled pa „je sam sebe za-njo dal, da bi jo posvetil, očistil, da bi jo napravil čestito cerkev, koja nima madeža, ne gerbe, ne kaj drugzega takega, temveč da je sveta in neomadeževana.“ (Efež. 5, 25—27.) Za-njo je dal svoje življenje, opral jo je s svojo kervijo, očistil in posvetil. Ali je ni tedaj povelical v polnej meri?

Pa še nekaj drugega je storil Jezus, s čemur tudi dan danes poveličuje in počeščuje svojo cerkev, poveličuje vedno in jo bode poveliceval, dokler bode svet stal. On jej je napravil gostovanje, veličastno in presladko gostovanje, na ktero vabi dan na dan svoje pravovernike, na katerem jim daje svoje presveto telo in kri, da se tako ž njimi tim ožje združi. S tem svojim predragocenim darom je dal svojej cerkvi toliko, „da, kakor piše sv. oče Avgustin, čeravno je vsemogočen, vendar jej ni mogel več dati; čeravno je vse-

vedoč, vendar jej ni vedel več dati; in čeravno je neskončno bogat, vendar jej ni imel kaj boljšega dati, kakor jej je dal.“ Dal jej je namreč sam sebe, in daje jej se neprenehoma, ker si v srcu človeškem nareja prebivališče, tako da, ki njega prejemljemo, živimo v njem, on pa v nas. Drugod, zunaj svete cerkve katoliške, nimajo tega zakramenta; drugod, bratje, se ne godí in tudi ne more goditi, kar se godí v cerkvi katoliške; kajti samo apostelnom, ter pravim in rednim njihovim naslednikom je rekel Jezus: „To delajte v moj spomin!“ Za tega delj more reči samo cerkev katoliška, kar je bil nekedaj rekel sveti Tomaž Akvinski: „Niti je, niti je kedaj bil tako slaven narod, kteremu bi bili bogovi tako blizo, kakor je blizo nam Bog naš.“ Ali ni tedaj poveljčal Jezus svoje cerkve, ker ž njo prebiva kot Bog in kot človek, s svojim telesom in s svojo kervijo? Res je kot povsod pričujoči Bog povsod in na vsakem kraju: vendar pa vzlasti na oltarju pričujoč v presvetem zakramentu. In zato vsaka verna duša tu živeje čuti pričujočnost njegovo, zato se tu ž njim priserčnejše razgovarja, ter mu zaupljivejše predlaga svoje potrebe, prošnje in molitve.

Ni tedaj čudo, da je cerkev katoliška porodila in odgojila toliko svetih ljudi. Ona je porodila in odgojila svete mladenče in device, svete zakonske, vdove, svetnike vsakega rodu, vsakega stanú in spola, in vsake starosti. Ona je odgojila svete učenike, kterih modrost svet občuduje tudi dan danes: odgojila je svete spoznavalce, kteri so raje prenašali nasprotnosti in preganjanje, kakor da bi zatajili Jezusa in njegovo sveto vero; odgojila je svete mučence, ki so s svojo kervijo zapečatili katoliško vero. Takih svetih ljudi, kterih imena je vsemogočni Bog počestil s čudeži, ne najdeš nikjer, razen v katoliške cerkvi; in število njih je toliko, da ga nihče ne more prešteti.

Pa kako je to, da je katoliška cerkev porodila in odgojila toliko svetnikov? To je naredilo telo Božje; ono jih je podpiralo s svojimi milostmi, kterih njim je treba bilo za bogaboječe življenje; ono jih je naredilo ponižne, čiste, zmerne, poterpežljive; ono je v njih zažgalo ljubezen, ono jih je ohrabrilo in posvetilo. „Eno vredno obhajilo“, dejala je nekedaj sv. Terezija, „je zadosti, da se obogati duša z vsem duhovnim blagom“. Sodite iz tega sami, bratje ljubi, koliko so se požlahnile in posvetile one duše, ktere so se pogosto, prav pogosto poživljale s to angeljsko hrano! Gotovo se je treba svetemu Rešnjemu Telesu pred vsem drugim zahvaliti, da je v katoliške cerkvi se toliko ljudi posvetilo. Ali pa se ni za tega delj taka cerkev verlo poveljčala, ker imá v svojem naročju takove ude? Gotovo se je poveljčala; in zato velim zopet, da je Kristus s presvetim zakramentom Rešnjega Telesa poveljčal svojo cerkev.

No, pa tudi sedaj še bogati ta zakrament človeka z ravno tistimi milostmi, tudi sedaj ga še posvečuje. To nam spričujejo vsi tisti, ki pogostokrat in vredno pripravljeni prejemljejo Jezusovo telo.

Ako pa ni videti pri nas toliko sadú, to smo si krivi sami. Kajti mi niti pogosto, niti s toliko ljubeznijo in pobožnostjo ne prejemo tega presvetega zakramenta, s kakoršno so ga prejeli naši predniki. Bratje, bolj pogosto poklečujmo k mizi Gospodovej, s pravo pobožnostjo prejemljimo Jezusovo telo, pa bomo videli, kako se bode vse spremenilo. Zopet bodo vzrastle svete device, svete udove, sveti zakonski, sveti spoznovanci in sveti mučenci. In ali se ne bo s tem povečala sveta cerkev? Bode se, prav gotovo se bode povečala, ako sveto živijo njeni verni otroci. — Sedaj veste predragi, kaj je vse storil Jezus, da bi bila slavna njegova nevesta, cerkev katoliška. Dobro je to vedela ona, njegova ljubljena nevesta, s koliko milostjo jo je nadaril Jezus s tim, da je vstanovil ta presveti zakrament; in zato si je prizadevala ves čas, in si prizadeva tudi sedaj, da vredno in dostojno spoštuje in česti Jezusa v tem presvetem zakramentu tudi ona; o čemur v drugem delu.

II. del.

Sveta mati cerkev katoliška vé, da je Jezus na oltarju pričujoč kot Bog in človek s svojim mesom in s svojo kervijo; zatoraj dela vse, karkoli more, da se vredno in spodobno spoštuje in česti Jezus v presvetem zakramentu. Res je, da ona vkljub vsemu svojemu prizadevanju ne more dovolj spodobno spoštovati in čestiti vseмогоčnega gospoda nebes in zemlje; kajti tudi največe spoštovanje, največa slava, s katero spoštuje in česti pozemeljska stvar svojega Boga, je zelo neznatna, je skoraj toliko, kolikor nič. No, vendar pa mu moramo dati vsaj to in toliko, kar in kolikor imamo, in kar mu dati moremo. Zato tudi zahteva in ukazuje sveta mati cerkev spoštovati Jezusa v tem presvetem zakramentu pričujočega, spoštovati na vso moč, znotranje in zunanje.

1. Sveta mati cerkev zaukazuje, naj se vsaka duša temu presvetemu zakramentu ne približuje drugače, kakor z največo pobožnostjo in najglobokejšo ponižnostjo. Pa tudi res naj se noben veren njen sin temu presvetemu zakramentu ne približuje drugače, kakor s ponižnim in pobožnim srcem. Kajti ali je mogoče samo, da bi serce naše ostalo hladno in prevzetno, kedar vidimo pred seboj tisto skrivnost, ktorej se preponižno vklanjava tudi angelji v nebesih? Ali je mogoče, da nam se ne bi ganilo serce, ter vnelo s svetim ognjem, kedar pomislimo, da je pred nami On, ki je z Očetom eno in tisto, ki ima vso oblast v nebesih in na zemlji? Ali je mogoče, prašam še enkrat, da se ne bi s srcem globoko ponižali, ko vemo, da stojimo pred Onim, kateremu se mora vpogibati vsako koljeno teh, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo? — Kaj pa še le takrat mora čutiti naše serce, kedar prejemljemo ta sveti zakrament! Sveta mati cerkev nas živo opominja, naj se vsak na to prejemanje pripravlja tako, kakor zahteva neskončna visokost te skrivnosti.

Že sveti Pavel je rekel, kakor smo slišali v današnjem listu na Korinčane: „Poprašaj človek sam sebe, da ti serce ne bi bilo oma-deževano s kakim velikim grehom; kajti kdor bi se prederznil Telo Gospodovo z grešnim srcem prejeti, bil bi kriv telesa in kervi Gospodove; prejel bi ga nevredno, sebi na večno pogubljenje.“ In tako tudi sveta mati cerkev opominja vsakega, naj pazi dobro, da nevredno ne prejme tega presvetega zakramenta, ter nam stavi pred oči černo nehvaležnost in grozno prederznost, ako bi z nečistim srcem pokleknili k njegovej mizi: Jedli bi večno pogubljenje! —

2. No pojdemo dalje, pa pogledjmo, kako si prizadeva sveta mati cerkev tudi po zunanjem spoštovati in čestiti to presveto skrivnost. Ker je Jezus prava luč, koja razsvetljuje vsakega, ki pride na ta svet, zato zaukazuje sveta mati cerkev, da pred tem presvetim zakramentom, v katerem je Jezus, vedno gori večna luč. V starem zakonu je Mozesu zapovedal sam Bog, naj dá narediti šest-rogljati zlat svečnik, da goré na njem luči pred škrinjo zaveze, na oltarju pa ogenj, ki nikdar ne ugasne. Salomon pa je dal vlití deset svečnikov, ter je postavil jih pet na desno in pet na levo stran v tempelj, pa tudi svetilk iz suhega zlata. To se je dopadlo Bogu, kajti oblačni steber je plaval nad vratmi svetišča, in veličastvo Gospodovo je napolnilo hišo. Tako-le, bratje ljubi, je bilo v tempelju jeruzalemskem, čeravno se v njem ni hranilo nič družega, kakor kamneni plošči, Aronova palica in nekaj mane. Iz tega sodite sami, ali ni vreden katoliški oltar, ki je sedež samega Boga, da pred njim gori večna luč? Sodite sami, ali ni prav, da njemu, ki je naša večna luč, na čest in slavo gori večna luč, da s tim spričujemo, da razsvetljeni ž njegovo lučjo gorimo v ljubezni in hvaležnosti do Njega?

Na čest temu presvetemu zakramentu rabi sveta cerkev tudi prijetno dišeče kadilo. Tudi v starej zavezi so že rabili kadilo pri svojih daritvah, in tudi sveti trije kralji so novorojenemu Jezusu prinesli v dar kadila; in Jezus ga je sprejel kot ljub in prijeten dar. Zakaj bi tudi mi ne darovali prijetno dišečega kadila? Ali ne kažemo s tem tudi zunanje, da kakor se prijetnodišče kadilo vzdiguje gori k nebesom, tako naj se vzdigujejo k Njemu tudi naše serca.

Naposled je na čest temu presvetemu zakramentu vstanovila sveta mati cerkev poseben praznik, ki ga praznujemo ravno danes. Danes nosi okoli presveto telo Jezusovo v tem zakramentu pričujoče z največo slovesnostjo pod milim nebom; ter si prizadeva na vso moč, da očitno pokaže svoje veselje in svojo hvaležnost. Zato tudi lepša oltarje, prepeva vesele pesmi, vodi slovesno procesijo, plete vence, ter s cvetjem posiplje pota; zato rada privzeme godbo, zvoni in strela, da le bolj praznuje ta dan, da pomnoži čest in slavo Jezusa, v tem presvetem zakramentu pričujočega, ter svoje pravovernike gane k veselju in pobožnosti.

Sklep.

Pojdite tedaj bogaboječi kristijani pod milo nebo, pojdite ter spremljajte Gospoda in Zveličarja svojega v slovesnem sprevodu! On pojde ven, pojde po potih, da blagoslovi vaše hiše in prebivališča, da blagoslovi mesto, celo domovino, celi svet. In gotovo bode blagoslovil s svojim blagoslovom tudi vas, in zato se radujte in veselite danes! Hvalite ga, kakor poje njegov hvalopevec, kraljevi prerok, rekoč: „Hvalite ga v njegovem svetišču; hvalite ga v višavah nebeških; hvalite ga v njegovih mogočnih delih; hvalite ga v njegovej mnogoterej velikosti. Hvalite ga s trobentinim glasom; hvalite ga z brenkljami in citrami! Hvalite ga z bobni, hvalite ga s strunami, hvalite ga s piščalmi, hvalite ga s prav glasnimi cimballi in hvalite ga z veselimi cimballi! Vse, kar diha, hvali Gospoda“! Amen.

Pridiga za II. pobinkošno nedeljo.

„Nek človek je napravil veliko večerjo, in jih veliko povabil“. Luk. 14, 16.

V v o d.

Bukve Ester pripovedujejo, da je kralj Asver tretje leto svojega kraljevanja napravil veliko in sijajno gostovanje vsem svojim namestnikom in poglavarjem. Presijajno in veličansko je bilo to gostovanje; kajti poklical je kralj na-nj ves narod, kar ga je bilo v Susanu, vse od največjega do najmanjšega; gostovanje je trpelo sedem dni, in kralj je tudi prav kraljevski postregel svojim gostom; kajti tu se je pilo iz zlatih čaš, sedelo na preprogah z zlatom in srebrom pretkanih, v prostornej dvorani prekrasno olepšane! Pa vendar v kljub temu ni bilo tako sijajno, tako veličastno, tako vzvišeno, kakor je ono gostovanje, ktero Sin Božji pripravlja nam vsem. On je pripravil veliko večerjo, na ktero je sklical ne samo poglavarje in narod svoje dežele, ampak vse ljudi, kar jih živi na svetu. In na tem gostovanju nasituje svoje goste z jedjo, ki je dragocenejša, kakor so bile vse izbrane jedila kralja Asvera.

V Jezusu Kristusu zbrani bratje in sestre! na svetu nič ni tako sladko, nič tako zveličavno, kakor je ta presveta večerja, to presladko gostovanje, ktero nam je pripravil Jezus, edinorojeni sin Božji. Presveta ta večerja nas hrani, krepi, tolaži, v njem se nam daje za jed sam Jezus, gospod naš; in kdor je njegovo telo, živel bode vekomaj, nikdar ne bode lačen, kakor priča sam On. O kako vzvišeno, kako veličastno je to gostovanje! O kako je nedosežna lju-

bezen Božja in našega Zveličarja, ki hoče pod revno podobo belega kruha prebivati na naših oltarjih, ki hoče nas hraniti s svojim presvetim telesom! Kdo ne bi hitel na to presveto gostovanje, kdo ne bi želel biti deležnik tega gostovanja? Ali je mogoče, da se ga ljudje ogibljejo in nočejo priti na-nj, ljudje, katerim je pripravljena tako sijajna, tako veličastna, tako sladka večerja? Pa glej, vendar se godi tako; mnogi, žalibog premnogi, nočejo pristopiti k mizi Božjej! Kliče jih sveta mati cerkev, kliče neprenehoma, kliče celo leto, kliče vzlasti ta teden, ki je posvečen posebno na čest presvetemu zakramentu sv. rešnjega Telesa, ona kliče in ne neha klicati: „Pridite otroci Božji, ljubljenci Božji, vse je že pripravljeno, pridite na veliko in sijajno gostovanje, pridite na večerjo Gospodovo!“ Ali žalibog, mnogi nočejo priti, mnogi ne marajo za ta klic! Ako bi jih kak kralj Asver povabil k svoji mizi, koj bi prišli; ko jih pa kliče kralj vseh kraljev, Bog in Zveličar njihov na svoje gostovanje, izgovarjajo se in nočejo priti. O nehvaležnost človeška, ti si vredna, da se zavoljo tebe zjočejo angelji v nebesih! In zakaj da nočejo priti? Razložiti vam hočem danes, in vi se bote prepričali, kako so prazni, kako grešni njihovi izgovori. Danes hočemo tedaj premišljevati:

Čemu da mnogi redko kedaj pristopajo k mizi Božjej.

Mogel bi vam koj sedaj naštetih vse vzroke, ali ni treba, ker jih že veste iz današnjega svetega evangelija. Bog na višavah dodeli nam svojo sveto milost!

Razlaga.

1. Nek človek je napravil veliko večerjo, in jih veliko povabil; ko je bilo vse pripravljeno, poslal je svoje služabnike, naj grejo povabljeni klicati. Ali ti so se začeli izgovarjati vsi od kraja. Pervi je rekel: „Kupil sem pristavo, moram iti jo gledat, prosim te, izgovori me.“ Tem besedam dodaje sv. Gregor: „Pravi: prosim te, pa vendar noče priti. Ponizen je tedaj samo z besedo, napuhnen pa z djanjem.“ (Homil. 36. in Evang. Lucae.) Zaželelo se mu je, naj gospoduje drugim, in zato si je kupil pristavo; zaželelo se mu je, naj se drugi uklanjajo njemu kot svojemu gospodu, naj ga spoštujejo in slušajo, in zato se mu je pozelelo imeti podložnikov. On je vedel, da, ko se prvič prikaže svojim podložnikom, da ga bodejo svečano dočakali; gledal je z očmi svojega duha vse tiste krasne vertove, sadunosnike, polja, katerim bode gospodar; gledal, kako se mu vse uklanja, ter gleda mu ustreči. Bil je toraj napuhnen in zato ni mogel pričakovati tistega časa, ko bode uživil to čast in veselje. Sveti Ciril in drugi cerkveni učeniki razumevajo pod to večerjo tisto sladko gostovanje, ktero nam je pripravil sin Božji v presvetem zakramentu sv. rešnjega Telesa in terdi, da zavoljo

napuha opuščajo mnogi priti na to gostovanje. In ni drugače, bratje mili! Tudi med nami jih je, ki v svojem prevzetnem sercu mislijo, da jim ni treba te hrane, tega angeljskega kruha. Mislijo, da so sami sebi zadosti, in da jim je duša sama po sebi dosti terdna in krepka, da jim ni treba nobenega zdravila, nobene duhovne pomoči; da jim tedaj ni treba pristopati k mizi Božjej. Napuh je, bratje mili, ki jih moti, da se tako zelo napenjajo. Pa so tudi taki, ktere odganja druga versta napuha od mize Gospodove. Jaz bi s tim beračem, s tim cestninarjem, s tim prostakom skupaj sedel pri Božjej mizi? Jaz, človek imeniten, velikaš, človek učen in bogat, jaz bi klečal zraven prostaka, in vpričo njega se poniževal! Da bi mene videlo vse ljudstvo v cerkvi zbrano, kako klečim na kolenih; mene, ki sem se navadil, ne upogibati kolen in visoko nositi svojo glavo! Ne! tega ne storim, tako se ne ponižam. In tako, bratje in sestre v Jezusu, je napuh pogosto kriv, da jih mnogo ne pristopa k mizi Božjej, ter se ne obhaja.

Ali kar hočem sedaj povedati, to je najbolj žalostno. Napuh je, kakor veste, bratje mili, korenina vsega hudega, začetek vsakega greha, korenina in začetek nejevere. Napuh tedaj, visoka glava, noče verovati tega, česar ne more zapopasti s svojim slabim razumom. Zato pravi že modri Sirah: „Začetek človekovega napuha je to, da se loči od Boga“, (Sirah 10, 14.) kakor da bi hotel reči: Napuhnjen biti in zgubiti vero, to je eno in tisto. Tako se godi napuhnjenim tudi gledé tega angeljskega gostovanja. Napuh jih počasi zapelje v nejevero. Ker jim ni mogoče zapopasti te skrivnosti, ne verujejo, da je pod podobo kruha pričujoče telo Jezusa Kristusa; in zato se ločijo od Boga, ločijo od vere, ne marajo za ljubezen Božjo in dobroto, ne za neskončne milosti, ki se delé pri svetem obhajilu. Ah napuh, prekleti ti napuh, ti si napravil že veliko hudega na svetu, ti napravljaš tudi to, da mnogi ne pristopajo k mizi Božjej, in tako zgubljajo večno življenje, ki je pripravljeno vsem, ki se vredno obhajajo: „Kdor jé od tega kruha, živel bo vekomaj“!

2. Nek človek je napravil veliko večerjo, in povabil jih mnogo. Ko je vse bilo pripravljeno, poslal je svoje služabnike, naj grejo klicat povabljene. Ali povabljenim se ni ljubilo priti; in zato so se izgovarjali, kakor so znali. Eden od njih je rekel: „Kupil sem si pet jarmov volov, grem jih poskušat: prosim te, izgovori me.“ (Mat. 6, 24.) Ta povabljeni gost je s preveliko skerbijo skerbela za časno blago. Goveda, gospodarstvo, denarji so mu toliko prevzeli in premotili dušo, da mu ni preostalo časa še pomisliti na kaj vzvišenega; njega je neprenehoma mučila lakomnost, presilna žeja po denarjih in časnem blagu. Pa prevelika skerb za posvetne reči mu je toliko zamračila dušo, da si nič drugega ni želela. Misli si je: zgoditi se hoče kaka škoda pri gospodarstvu, če se tudi za kratek čas odmaknem od njega; misli si je, da bo kaj zgube s tim, ako

gre na povabilo, in zato je raje ostal doma. Lakomnost, gerdi ti greh, kjer se ti vgnjezdíš, tam umerje in zgine vsaka misel in vsaka želja po nebeških rečeh! Ni drugače, premili! Skopega ne veseli na svetu nič drugega, kakor polne žitnice in nabiti žepi. Zamišljen edino v svoj imetek in dobiček, nima časa, niti hoditi v cerkev, niti obravnavati svoje duševne potrebe. On tudi ob nedeljah in praznikih kupuje in prodaja, terguje in obertnuje, skerbi za to in uno. Imam pet jarmov volov, tako pravi sam sebi, treba, da grem in jih poskusim; imam polje, treba je, da grem pogledat, da se mi ne dela kaka škoda na polju; imam sadunosnik, in sadje dozoreva, treba ga čuvati, da ga kdo ne otrese; imam doma polno skrinjo, treba mi paziti, da mi ne pride do nje neprijateljski človek. Ah, na njem se spolnuje v enomer, kar je rekel Jezus: „Ne morete služiti Bogu in mamonu“. (Mat. 6, 24.)

Imá li tedaj tak, v časne skerbi pogreznjen človek kedaj časa, da pride v cerkev, ali pa da pride k spovedi in sv. obhajilu? Ah, tje ga ne vleče serce, za njega ondi ni veselja. On ima drugi zaklad; in kjer mu je zaklad, tam mu je tudi serce. Pri svetem obhajilu se daje, po besedi svetega očeta Ciprijana, „kruh angeljski, ki je slajši, kakor so vse sladkosti tega sveta,“ (De coena Dom.) in po besedi bogoljubnega Tomaža Kempenčana, „pri tej večerji je vse, kar si serce le poželeti more“. (De imit. Christi l. 4. c. 3.) Ali lakomnik ne zapopada, ne čuti tega; ta se mu ne dopada; on ne pozna druge sladkosti ne radosti, kakor ono, ktero uživa pri svojem premoženji; njega ne veseli nič drugega, kakor edino blago. Pet jarmov volov, polne žitnice, polne shrambe, polne škrinje, to je njemu veselje, to je njemu slast in radost, to je njemu vse, to on bolj ceni, kakor vse drugo; in zato pravi, kakor stoji v bukvah Sirahevih: „Počitek sem si našel, in zdaj bom sam užival svoje premoženje“. (Sir. 11, 19.) In tako se godi, bratje in sestre v Kristusu, da se pogosto Gospodova jedilnica ne napolni gostov; zgodi se, da je pripravljeno gostovanje Božje, prostora je dosti, ali ni gostov, ki bi hotli priti, in si nahriniti dušo s to nebeško hrano. Oni lové časno srečo, skerbé za zemeljske dobrrote, ktere molj zgrize in rija zjé, in ne marajo za to, kar bi jih moglo osrečiti za vselej. Skerbé si za telesno hrano, delajo noč in dan, dirjajo, potijo in trudijo se, da bi bilo dobro telesu, na dušo pa ne pomislijo; ona naj gladuje, žeja, pogublja se in umira; vse za telo in na telo, — za dušo in na dušo pa nič. To je čisto narobe in žalostno! Kar je rekel eden današnjih gostov, namreč: „Kupil sem si pet jarmov volov, grem jih poskušat,“ ravno tako, mili moji, godi se tudi dan danes; kajti tudi sedaj zavoljo skerbi za časno blago mnogi redko kedaj pristopajo k mizi Božjej: — Pa le eno je potrebno! Kaj pomaga človeku, če si celi svet pridobi, svojo dušo pa pogubi! —

3. Nek človek je napravil veliko večerjo, in jih veliko povabil. Ko je vse bilo pripravljeno, poslal je svoje služabnike, naj grejo in

skličejo povabljene. Ali povabljeni niso hotli priti, izgovarjali so se: „Oženil sem se, rekel je eden od njih, in zato ne morem priti“. Premišljeva te besede vpraša sv. Gregor: „Kaj se ima tu razumeti v besedi „oženil?“ in odgovarja, nič drugo, kakor telesne in mesene sladnosti“. (Homil. 39.; Evang. Lucae). Kakor prva dva povabljenca nista prišla na gostovanje, eden zavoljo napuha, drugi zavoljo lakomnosti: tako so tretjega zopet zadržavale telesne ali mesene sladnosti; one so bile krive, da tudi on ni prišel. Njega so omamile in na toliko prevzele mesene sladnosti, da mu serce nič drugega ni želelo; in zato so zastonj ga klicali služabniki, naj gré, ker je že pripravljena večerja, — njemu se pa ni ljubilo iti.

In tako se godí tudi sedaj, v Jezusu zbrani bratje in sestre! Tudi dan danes kliče Gospod na presveto to gostovanje, kliče po svojih namestnikih; ali žalibog, mnogi ne poslušajo tega klica. In ne poslušajo ga zato, ker so jih prevzele in premagale mesene sladnosti. Mesene sladnosti tedaj so pogosto krivé temu, da se mnogi ogibljejo mize Božje, da jih ni med gosti Božjimi. Že sveto pismo pravi: „Ponatorni človek pa ne razumeva tega, kar je Božjega duha“. (I. Kor. 2, 14.) In zopet na drugem mestu pravi sv. Pavel apostelj: „Zakaj kateri so po mesu, mislijo, kar je po mesu.“ (Rimlj. 8, 5.) Tako je, mili moji! Ljudje pogreznjeni v mesenih nasladah, ne umejo tega, kar je duha Božjega, oni ne poznajo drugih slasti, kakor mesene. Naj tedaj kliče Gospod: „Pridite k meni, jaz vas hočem pokrepiti in razveseliti“ — zastonj je, oni ne umejo tega. Naj jih kliče: Pridite, dati vam hočem blaga, ki je več vredno, kakor vse blago tega sveta, — zastonj je, oni ne umejo tega. Naj jih kliče: Pridite, jaz sem vam pripravil sladkosti in radosti, ki presegajo vse sladkosti in radosti te zemlje; sladkosti in radosti, ki terpé na vse veke, — zastonj je, oni ne umejo tega. Oni le letajo za tim, kar je meseno, oni ne poznajo drugih radosti in sladkosti. Oni so duševno slepi, duševno gluhi, duševno nečutljivi, duševno mertvi in zato njihovo serce ne more zaželjati stvari vzvišenih, in reči nebeških! Pri njih ni nobene ljubezni Božje, ni nobene pobožnosti, ni nobene želje za duhovnimi stvarmi, oni tičijo v železju mesenih grehov, in zato se ne morejo vzdigniti z duhom do tega, kar je duha Božjega.

Sklep.

Glejte, bratje in sestre v Jezusu! od teh treh reči posebno pride, čemu da mnogi kristijani redko kedaj ali nikoli ne pristopajo k mizi Božje. Odbija jih napuh, lakomnost in mesenost. Eden ne pristopa zato, ker je kupil pristavo, drugi pet jarmov volov, tretji pa, ker se je oženil. Le se napihujte, le dirjajte samo za časnim blagom, le se pogrezujte in topite v mesenih nasladah, naj vas le veselé prazne te stvari, ali vedite tudi za gotovo, ker zanemarjate

večerjo Gospodovo na zemlji, da ne bote okusili večerje Gospodove v nebesih. Sedaj vi ne marate za Gospoda, ki vas vabi in kliče, in nočete priti k njemu na gostovanje; ali prišel bo čas, ko bode te zadržali sedeti za njegovo mizo in ž njim jesti, ali takrat on ne bode hotel, on vas ne bode hotel prejeti in pustiti v svojo jedilnico. Jezus, Gospod naš, črna nehvaležnost je to. Ti sam nam pogrinjaš svojo sveto mizo, pripravljáš nam sladko gostovanje, in kličeš, naj pridemo; pa žalibog, mnogi se ne oglašajo tvojemu milemu glasu, mnogi ne prejemljejo klica tvojega! O kako prav bi bilo, ko bi tu med nami zbranimi ne bilo nobenega tako nehvaležnega, da ne bi hotel priti na tvoje gostovanje, in okusiti tvoje večerje. Oj, ko bi mi vsi, tu zbrani, vedeli in spoznali, kako brezkončni da so tvoji darovi, in kako brezkončne da so milosti, ki jih nam deliš pri tej sv. mizi! Pa zato, Oče nebeški, razžari z žarom pobožnosti serca naše, in daj nam, da hrepenimo za svetim tem kruhom, o katerem si rekel: „Kdor ga bo jedel, živel bode vekomaj“. (Jan. 6, 42.) Amen.

Pridiga za III. pobinkošno nedeljo.

„In godernjali so farizeji in pismoučeni, rekoč: Ta sprejemlje grešnike in je ž njimi.“
Luk. 15, 2.

V v o d.

Ni ga človeka na svetu, naj bi bil tudi najboljši in najpoštenjši, o katerem ne bi sumili ljudje, ter ga krivo in zlobno sodili. Ali je bil kdo svetejši, kakor Jezus? ali je bil kdo čistejši in nedolžniši kakor on? Pa glej, tudi o njem so hudo mislili in krivično ga sodili. Po današnjem svetem evangeliju so došli k njemu cestinarji in grešniki. On pa, predobri gospod, ni jih odpodil, ampak želeč da jih poboljša, ter pridobi Bogu in čednosti, je lepo jih sprejel, in prijazno se ž njimi razgovarjal. Ko so to videli farizeji in pismoučeni, mermrali so, rekoč: „Ta sprejemlje grešnike in je ž njimi.“ Ni jim bilo prav, ker je on zahajal k grešnikom, ker jim je bil naklonjenega serca, in zato so mislili in sodili, da je tudi on grešnik, ker zahaja k takim ljudem.

O ti rod farizejski, ktera peklena hudoba ti je zaslepila oči, da ne vidiš ali nočeš videti, zakaj to dela naš predobri Zveličar! Pa žalibog, tudi dan danes še ni izmerlo to plemo farizejsko, ki rado hudobno in krivo sodi svojega bližnjega! Žalibog tudi dan danes je med nami kristijani takih ljudi, ki brez dovoljnega vzroka,

le tako v en dan hudo in gerdo mislijo o svojem bližnjem. Oni mislijo o svojem bližnjem in govóré o njem, na kar on morda nikdar ni mislil, česar nikdar ni pregovoril, niti storil; govóré, kar mu morda nikdar ni v glavo padlo. Zatorej hočem vam danes govoriti o grehu, ki se pravi: svojega bližnjega prederzno in hudobno soditi. Kdor to dela, greši:

- 1) protiresnici, in greši
- 2) proti ljubezni. Pripravite se!

I. del.

Neka mlada udova, lepe postave, krasnega lica, in k temu še predrago in bogato oblečena, nališpana z zlatimi narokvicami, uhani in perstani, šla je na večer v stanovanje k nekemu vojskovodju. Ta je bil udan pijanstvu in nečistosti. Kaj sodite o tej udovi? Ali je to poštena udova? Ali se sme tako obnašati udova? Nesramna in brezbožna ženska! tako bi bili morda zakričali, ko bi jo bili videli, ko je šla v stanovanje vojvodovo; morebiti bi bili od nje zaničljivo obrnili svoje oči. Pa vendar, premili bratje, je bila ta udova bogoljubna, udova pobožna, udova poštena, Bogu in vsemu narodu Izraelskemu mila in ljuba. Ni šla hrabra Judita k Holofernu, da tam greši z grehom, ampak da reši svoj narod. Tega pa ni mogla izpeljati in doseči drugače. Zato bi se zelo motili, ko bi bili kaj hudega mislili o njej. Že ta dogodba, ki jo nam pripoveduje sv. pismo, naj nas opominja in uči, da le previdno in ljubeznjivo sodimo bližnjega. „Človek, kedar sodi družega, pravi bogoljubni Tomaž Kempenčan, se pogosto goljufa, in lahko greši.“ (De imit. Christi I. 1. c. 14.)

Mili moji, pogosto se človek goljufa, če na videz sodi svojega bližnjega. Pogosto je jabelko krasno od zunaj, gnjilo od znotraj; drugo pa je od zunaj gerdo, od znotraj zdravo in tečno. Ravno tako tudi zunanje lice človekovo ni vselej resnično in zanesljivo znamenje, da je dober in pobožen, ali pa hudoben in grešen; in zato se pogosto goljufamo, če po zunanjem sodimo bližnjega. In zopet vam hočem navesti en izgled. Zelo se je goljufal v sodbi duhovski poglavar Heli. Bogoljubna Ana, mati Samuelova, poterta in žalostna zavoljo svoje nerodovitnosti, je nekdanj serčno molila v tempeljno gospoda Boga, in ga prosila, naj jej dodeli dar rodovitnosti. Od grenke žalosti in vroče pobožnosti so se jej solzile oči in migale ustnice. Ker pa ni bilo slišati nobenega glasú od nje, mislil je Heli, ki jo je gledal s strani, da se je žena napila. Kar je tedaj prišlo iz presilne žalosti in vroče pobožnosti, od tega je mislil Heli, da pride od pijanosti in namerilo se je tedaj, da je krivo sodil ubogo ženo. Bratje mili, ali se ne more ravno to nameriti tudi nam? Ali se ne moremo ravno tako goljufati tudi mi, ter grešiti zoper resnico, če po zunanjem sodimo bližnjega? Ali so morda naše oči tako bistre,

da bi mogli bližnjemu predreti tudi v skrivne kotiče serca, ter pregledati, kaj on namerava, misli in želi? O le obstojmo in recimo, da smo se že večkrat zmotili, in da se moremo zopet in zopet motiti! Kolikokrat smo od tega ali tega mislili to ali uno, česar on nikdar ni rekel niti storil, kar mu morda nikdar ni padlo na um! Kolikokrat smo menili, da je ta ali uni hudoben, o katerem smo se kasneje jasno prepričali, da je dober. Iz lastne skušnje tedaj vemo, da smo se pri sodbi pogosto zmotili. In zato ne sodimo prederzno, da ne grešimo proti resnici, ktera je Bogu najmilejša. „Ne sodite na oko in po licu“, opominja nas Jezus, gospod naš in Zveličar; ravno tako tudi sv. Pavel apostelj, ki piše: „Ne sodite pred časom, dokler Gospod ne pride, kateri bo razsvetlil, kar je v temi skritega, in bo misli src razodel.“ (I. Kor. 4, 5.) Tako je premili, samo on, vsegavedoči Gospod, ki pregleduje serce, samo on zná, kaj je človeku v duši; samo on vsegavedoči Gospod, ki je vstvaril človeku serce, samo on pozná njegove skrivne misli, in skrivne kotiče njegovega serca; samo on vsegavedoči in pravični Gospod more o vsakem pravo in veljavno sodbo izreči. Mi pa, kratkovidni ljudje, ne vemo, niti ne moremo vsikdar vedeti, kaj človek misli, čemu to ali uno počenja. Mi sodimo samo po tem, kar vidimo z očmi; ker pa to pogosto goljufa, zato se mnogokrat motimo in sodimo krivo in se zagrešimo proti resnici.

Tako na primer, bratec mili, zgubiš ti kako stvar ali te zadene ta ali una škoda in nesreča. Hitro kakor da veš za gotovo, praviš koj: To mi je storil ta ali ta; ta ali uni mi je napravil škodo! In tako krivo in neresnično govoriš o človeku, ki se morda nič tvojega nikdar ni doteknil. Vidiš, da ta ali uni zahaja v to ali uno hišo, vidiš, da se s kom razgovarja. To te bôde v oči, koj se ti v duši zbudi misel, in koj mu podtikaš hudobne namene, krivo in neresnično o njem govoriš in krivo ga sodiš. Ti si ravno kot farizej, ki je videl, da grešnica mazili Jezusu noge z duhtečim mazilom jih obliva s svojimi solzami in briše z lasmi; pa je koj hudobno mislil o njem, češ, da jej dopušča, da mu je to delala.

Tako se hudo motimo in krivo sodimo, ako sodimo po zunanjem: delamo proti resnici. Ravno tako kakor se goljufamo in motimo mi, če sodimo po zunanjem, ravno tako se goljufajo in motijo tudi drugi. Tudi oni ne vidijo v serce nobenemu človeku. Zatoraj ne verjemimo vselej, kar govoré ljudje, vzlasti pa jim ne verujmo pri tem, kar se tiče poštenja in dobrega imena bližnjega našega. Kaj vse se pogosto ne govori in pripoveduje o bližnjem, pa vendar ni res! Gotovo ga ni na svetu človeka, kogar ni že objedal britki obrekovalni jezik. Pogosto se mnogo hudega govori o najpošteniših ljudeh, ker obrekovalcem nič ni tako sveto, česar se ne bi derznili črniti s črnilom svojega gerdega jezika. Njim je sumljiv vsak človek, sumljiv vsak stan, pa vendar nad duhovniki najraje brusijo svoj jezik. O kako se radujejo temu, če opazijo kako

liso na černej hali! Pa če tudi nič ne vidijo, in če nič hudega ne vejo o bližnjem, izmislijo si nekaj, in to potem z veseljem trobijo po svetu. O ne verjemite, premili, nobenih obrekovalnih besed, da se ne goljufate in krivo ne obsodite svojega bližnjega! Kajti ne samo resnica, ampak tudi ljubezen zahteva, ljubezen kerščanska, da ne sodite krivo bližnjega; o tem pa se hočete prepričati v drugem delu mojega govora, v katerem vam hočem razložiti, kako se tudi proti ljubezni pregreši tisti, ki prederzno in hudobno sodi svojega bližnjega.

II. del.

Pripoveduje se o nekem svetem človeku, da se mu je vsak dan razžalostilo serce, kedar je videl, da kdo greši. Vselej je rekel s solznimi očmi: „O joj meni, danes je padel moj brat, jaz bodem pa morda jutri; on se hoče spokoriti, jaz morda pa ne bodem imel zato milosti, ne časa, ne priložnosti.“ Tako bratje mili, se je obnašal ta sveti mož tudi takrat, kedar je videl s svojimi očmi, da je kdo grešil. On ga zato ni obsodil, ampak je na-se obrnil svoje oči in mislil: „Morda bodem tudi jaz skoraj padel v kak greh.“ In tako se obnaša tudi vsak dober človek. On ima tudi druge za dobre toliko časa, da se prepriča, da ni temu taka. Pa tudi takrat, kedar se očitno in jasno dokaže, da je kdo hudoben, pa še tudi takrat ga ne obsoja, ampak omiljuje, misleč, kako da je človek slab in kerhek, omiljuje ga, ker vé, da skušnjave tudi najboljšega napadajo. In zato, če ne more opravičiti svojega bližnjega, vsaj ga izgovarja, kakor nas opominja sveti Bernard, ki veli: „Izgovarjaj vsaj namen, ako se ne more izgovarjati djanje samo“. To nam zaukazuje ljubezen; in tako se obnaša vsak, kdor ljubi svojega bližnjega. „Ljubezen, pravi sv. pismo, ne misli hudega; ljubezen je poterpežljiva, dobrotljiva, ne ravna napečno, vse preterpí, vse veruje“. (I. Kor. 13, 5.) Kdor tedaj ljubi, ne misli hudega, in če drugega ne more, vsaj izgovarja.

Že iz tega, kar sem povedal do sedaj, morete presoditi sami, bratje mili, kako zelo greši proti ljubezni človek, ki prederzno in hudobno sodi bližnjega. Sodite sami, ali ima le iskrico ljubezni v sercu tisti, ki povsod in pri vsem, kar se mu prigodi, pri vsem, kar vidi ali sliši, misli, da je vse le gerdo, grešno in hudobno? Povejte mi, ali ne pokazuje tak človek jasno, da sam ni nič vreden, da je človek hudobnega in napačnega serca? Ali je morda to znamenje ljubezni in dobrega serca, kedar kdo brez dovoljnega dokaza, le po tem, kar vidi ali sliši, ali kakor se mu zde, oslanjajoč se edino na to, ker se njemu tako dozdeva, hudobno misli in govori o svojem bližnjem? Kdor je bolen in ima rumenico, temu se vse rumeno vidi, kar je okrog njega; kdor gleda skoz zeleno steklo, njemu se vse vidi zeleno. Ravno tako, kdor je sam hudoben, misli, da je hu-

dobno in napečno vse, kar vidi ali sliši okrog sebe. In zato pravi sv. oče Avguštín: „Kar čuti človek sam v sebi, to išče tudi v drugih.“ (In Psalm. 118). Savel je bil poln jeze in sovraštva do Davida, stregel mu je celó po življenju. Ravno zavoljo tega menil je, da tudi David je ravno tak, če tudi Davidu kaj tacega še na um ni padlo. Ni drugače, premili! hudoben človek išče v drugih to, kar je sam. Sedaj položite roko na serce, vé sumljive žene, ki ne upate svojim možem, in jih dolžite, da so vam nezvesti. Ne bi ravnale tako, ako bi se ne bile tega greha že same dolžne storile, ali ako bi ne bile k temu nagnjene. Položite roko na serce, vi sumljivi možje, ki nezvestobe dolžite svoje žene, in jim tako grenite življenje. Ne bi delali tega, ako bi se ne bili že sami pregrešili ali ako bi ne bili nagnjeni na to. „Ljubezen, pravi beseda Božja, ne misli hudega“ vi pa vselej in povsod hudo mislite, ter kažete tako, da ni ljubezni v vas, da vam je serce hudobno in merzlo.

Če želite se še bolje prepričati o tem, da prederzno in hudobno soditi bližnjega ter sumiti o njem, nasprotuje ljubezni kersčanskej: le pazite, koliko hudega navadno izvira iz tega. O vi hudobni ljudje, ki krivo sodite svojega bližnjega in sumite o njem, koliko kervavih solz ste ljudem privabili v oči! Koliko zvez ljubezni in prijateljstva ste pretergali s svojim jezikom! Koliko nedolžnim ste vzeli poštenje in dobro imé, koliko jim ste odjedli vsakdanji kruh, koliko jim ogrenili in otežili življenje! Mnogo hudega, bratje in sestre v Jezusu, more napraviti človek, ki prederzno in krivo sodi svojega bližnjega. On more zdvojiti brata z bratom, sestro s sestro, očeta s sinom, prijatelja s prijateljem, moža z ženo, more napraviti strahovite zmešnjave in spletke, razpore in prepire, tuge in žalosti. Poslušajte kaj se je dogodilo Božjemu ljubljencu, sv. Vincencu Pavljanskemu. Iz te dogodbe se hočete prepričati ne samo o tem, kako more človek krivo in nepravilno obsoditi bližnjega, ampak tudi prepričati se, kako zeló greši tak človek proti ljubezni. Sv. Vincenc je prebival nekaj časa z nekim svojim rojakom v enej sobi. Rojak njegov je enkrat hitro odšel od doma, v naglici pa je pozabil zapreti miznico, v kateri je imel 400 tolarjev. Sv. Vincenc, zelo bolen, je ostal doma, in je dremal na postelji. Med tem pride lekarski učenec in prinese bolniku zdravil. Ta čuti, da je miza odperta. Hitro jo skrivši odpre, pobere ves denar in odide. Rojak sv. Vincenca se je potoma spomnil na denar, in koj se vernil domu. Pa prišel je že prekesno, ker že ni bilo več denarjev. Kričal je, da je okraden. „Vas so okradli?“ vpraša osupnjen sv. Vincenc, „in kdo je to storil?“ „Morda ravno vi“, zakriči on; „da, vi ste mi ukradli denarje; ali ste jih vzeli sami, ali pa vsaj videli, kdo da jih je ukradel.“ „Niti eno, niti drugo ni res“, odgovoril je mirno sv. Vincenc. Ali rojak je ostal pri svojem. In zato je omolknil sv. Vincenc, in oči povzdignivši k nebu vzdihnil rekoč: „Bog, ti veš, kaj je in kako!“ Ali to, da je sv. Vincenc bil tako krotek in

poterpežljiv, ni pomirilo okradenega. Povsod in pred vsakim je dolžil sv. Vincenca, da je tat; tožil ga je tudi škofu, in enkrat pred mnogimi ga gerdil in zmirjal kot tatu. Sami si lahko mislite, bratje mili, kako je to zelo peklo v serce nedolžnega Vincenca; pa vendar ni pregovoril na to nobene besede, ampak samo zaupljivo je k nebesom povzdignil svoje oči in milo vzdihnil: „Bog vé, kaj je in kako, on me hoče opravičiti o svojem času“. In res je opravičil Bog ljubljenca svojega, ali še le ko je bilo že minulo šest let. Lekarski učenec namreč je zavoljo druge kraje in drugih hudobij bil prijet in obsojen. Povedal je pred sodnijo med drugim, da je on ukradel tudi tiste denarje. Tu stojte, verne duše kerščanske, pa pomislite, kolika krivica se je godila nedolžnemu Vincencu; pomislite, kako je to dolgo terpelo, da je njegova nedolžnost prišla na dan. Glejte, kako je bil očernjen in osumnjičen svetnik, in to po krivej, lažnivej sumnji! Naj bode to v svariven spomin vsem vam, ki brez dovoljnega in temeljitega dokaza hudo mislite o bližnjem. Tako stavljate sami sebe v očitno nevarnost, da krivo koga obsodite, in grešite proti kerščanski ljubezni.

In to naj vam bode odpuščeno? Nikakor! „Joj, vam! rekel je nekdaj gospod Bog na usta Izajija preroka, joj vam, kateri imenujete dobro — hudo, hudo pa dobro, ki temi luč in luči tema pravite, ki grenko v sladko in sladko v grenko spreminjate“! (Iz. 5, 20.) Vam se je zagrozil Bog s strahovito to grožnjo, vam, ki sumničite in hudobno sodite bližnjega. Vi s krivo svojo sodbo natolcujete nedolžnega, odjemljate mu čest in poštenje, z žalostjo mu polnite serce, ter škodujete mu že v tem življenju. Tako grešite proti prvi in poglobitnej zapovedi Božje, grešite proti zapovedi, na katero se naslanja vsa postava in preroki, in zato s kakoršno mero merite, s tako se vam bo tudi odmerilo. One kervave solze, ki ste jih drugim prisilili v oči, padle bojo vam na serce, ter vas žgale in pekle na vse veke. Ne bode vam odšla kazen božja, in spolniti se hoče nad vami, kar pravi sv. pismo: „Kdor ne ljubi,“ in to ste vi, „on ostane v smerti.“ (Jan. 3, 14.)

Sklep.

Varujmo se tedaj, bratje in sestre v Jezusu, prederzno in hudo soditi bližnjega svojega; če to delamo, grešimo proti resnici in proti ljubezni. Raje sami sebe sodimo tanjko in ostro, da bomo mogli obstati, kedar nas pokliče pravični sodnik na ostro svojo sodbo. Ne bode nas prašal tam, kaj so delali drugi, ampak kaj smo delali mi. „Ne sodite, da ne bodete sojeni“, rekel je edinorojeni sin Božji. Da bi nam te besede vedno bile na pameti in pred očmi vzlasti tedaj, kedar se govori o bližnjem, da še z besedico ne škodujemo poštenju in dobremu slovesu svojega bližnjega. Bolje hočemo storiti, ako se raje potezamo za njegovo

poštenje in dobro imé, in ga branimo ob vsakej priložnosti. Prosimo, da nam razgreje serca z žarom ljubezni, tiste ljubezni, ki ne misli hudega, ki vse prenaša, vse veruje, ki je dobrotljiva in potrpeljiva.“ Amen.

Pridiga za IV. pobinkoštno nedeljo.

„Na tvojo besedo hočem vreči mrežo“.
Luk. 5, 5.

V v o d.

Nekteremu vse gré srečno izpod rok, naj se loti, kar mu drago, povsodi mu je sreča mila; drug pa naj se trudi in muči, pa vendar od truda nima nikake koristi, nobenega prida. Kako je to, premili bratje, da se eden trudi zastonj, drugi pa dosti dobička imá? Zastonj je ves naš trud in prazno je delo, ako ga Bog ne blagoslovlja. Zato poje v svojih pesmih kralj David: „Ako Gospod ne zida hiše, zastonj se trudijo, kateri jo zidajo; ako Gospod ne čuva mesta, zastonj bdé njegovi čuvaji.“ (Psl. Dav. 126, 1.)

Tako je, mili bratje in sestre! Zastonj delamo, zastonj se trudimo, zastonj zidamo, zastonj bdimo, ako Gospod ne orosi našega truda z roso svojega nebeškega blagoslova. Gospod samo more dati srečo in vspeh našim trudom in delom. Brez njega, brez njegove volje in pomoči se ne prikaže ne ena travica iz zemlje.

Kako srečen tedaj tisti človek, kteremu Bog pomaga! On ne dela zastonj, ampak vidi ves vesel, koliko dobička mu izvira iz truda in dela njegovega. In o takem človeku pravimo, da ima blagoslov Božji. In ravno o tem blagoslovu Božjem vam hočem danes govoriti, bratje mili! Prašam vas pa prej, ali je kdo med vami, ki si ne bi želel blagoslova Božjega? Gotovo smo ga vsi željni; vsi želimo, da ne delamo zastonj, in da se ne trudimo zastonj. Poslušajte tedaj:

Česa nam je treba, ako si želimo blagoslova Božjega?

In pravim: ako si želimo blagoslova Božjega, treba nam je:

- 1) da voljo Božjo sploh radi spolnujemo,
- 2) da svoje dela marljivo opravljamo; in
- 3) da vselej delamo z Jezusom.

To je jedro in osnova današnjega mojega govora, kterega vam hočem govoriti na podlagi današnjega sv. evangelija.

Gospod Bog, Oče nebeški! tudi to današnje moje delo ne bi obrodilo sadu, ko bi ti sam ne orosil ga z roso svojega nebeškega blagoslova. Da ne bode tedaj brez koristi, oplodi ga Oče nebeški, z roso svoje svete milosti, in daj, da iz njega meni govorečemu, in vsem milim mojim poslušalcem privrè mnogo dobrega!

Razlaga.

1. Današnje sv. evangelije nas pelje na prijetni breg jezera Genezareškega. Tam vidimo nekaj pridnih ribčev izpirati mreže. Vso noč so lovili pa niso nič vjeli. Gotovo so si mislili: Če nismo nič vlovili po noči, sedaj po dné še manj. Nič se jim ni ljubilo, zato niso hoteli več loviti. Ali sedaj jih je doletela nenadna sreča. Jezus Gospod je prej bil stopil v ladijo, ki je bila Šimnova, da ž nje uči ljudstvo. Zdaj nagovori utrujene ribče, da so še enkrat vergli mrežo. Ribič Šimen dostavi, da bo gotovo zastonj ves njih trud; nu, ker pa Jezus hoče, hoče vreči mrežo njemu za ljubo in na njegovo besedo. Zato je rekel: „Na tvojo besedo hočem vreči mrežo“; kakor da bi rekel: Ne vem, Gospod, če bomo srečniši, kakor minulo noč; no, ker pa ti želiš, hočem storiti po tvojej volji in vreči mrežo. To reče, stori koj in dragovoljno, kar je bil obljubil na voljo Gospodovo. In zato, ker mu je tako rad spolnil voljo, bil je srečen; kajti zajel je mnogo rib.

V Jezusu Kristusu zbrani, glejte Simona Petra, v njem se ogledujte! Kakor je njemu oznanil Jezus svojo voljo, tako jo oznanja tudi vam, oznanja še tudi sedaj neprenehoma po svojej svetej cerkvi. Vam ni neznano, pa tudi ne more biti, kaj da Bog hoče od vas, kaj vam nalaga, in kaj je sveta njegova volja. Če tedaj hočeta Božjega blagoslova, če želite, da vam vse dela pojdejo srečno izpod rok, tudi voljno spolnujte, kakor sv. Peter, sveto njegovo voljo. Zvesto spolnujte zapovedi Božje, bodite pobožni, pravični, pa vam gotovo ne odide blagoslov Božji. Bog hoče izliti na vas svoj nebeški blagoslov, in dati srečo in vseh vsemu vašemu trudu in delu. Ne mislite, da vam obetam kaj takega, kar vam se nikdar ne bode izpolnilo. Odprite sv. pismo, pa se sami prepričajte o tem. Čujte, kako je zapisano v Mojzesovih bukvah: „Ako poslušáš glas Gospoda, svojega Boga, da storiš in spolnuješ vse njegove zapovedi, ki ti jih danes oznanujem, blagosloviti te hočem z vsem svojim blagoslovom. Blagoslovljen bodeš v mestu in blagoslovljen na polju. Blagoslovljen bo sad tvojega telesa in sad tvoje zemlje, in sad tvoje živine, in čede tvojih ovec. Blagoslovljene tvoje žitnice, in blagoslovljene tvoje zaloge. Blagoslovljen boš, ko prideš in odideš. Poslal bo Gospod blagoslov nad tvoje shrambe, in nad vse dela tvojih rok, ter te bo blagoslovil v deželi, ki jo boš prejel, ako boš spolnoval zapovedi Gospoda, svojega Boga, in hodil po njegovih potih“. (V. Moz. 28, 1—9.) Tako piše Mozes v petih bukvah. In Božje obetanje

ne goljufa. Da pa Bog gotovo deli svoj blagoslov tistim, ki voljno spolnujejo njegovo voljo, to je potrjeno z breštevilnimi izgledi. To nam pričajo Abraham, Izak, Jakob, Job in mnogi drugi. Povej nam samo ti, patrijarh Abraham, ali ni Bog tebe blagoslovil v hiši in na polju? Ali ni tebe blagoslovil žitnic in vseh del tvojih rok? Blagoslovil je Bog, bratje mili, Abrahama z obilnim blagoslovom svojim. In če prašate, zakaj ga je Bog blagoslovil tako obilno? Vedite da zato, ker je on voljno in zvesto spolnoval sveto voljo njegovo. To priča sam Gospod rekoč: „Zato, ker je bil pokoren Abraham mojej besedi, in se je deržal mojih naredb in zapoved“. (I. Moz. 26, 5.)

In tako, premili, blagoslovlja Bog še tudi sedaj z blagoslovom svojim vse tiste, ki radi spolnujejo sveto njegovo voljo, kajti on je zvest v svojih obljubah, in brezkončna je ljubezen in dobrotja njegova. Vse do sedaj je pomagal Bog vsakemu, ki ni zapustil njega in je živel po njegovih zapovedih. „Gospodov blagodar je nad glavo pravičnega“, tako se bere v bukvah Pregovorov (Preg. 10, 6); in resnične so te besede. Delajmo tedaj, bratje mili, voljno in zvesto Bogu vse po volji, pa bo tudi nam pomagal in podelil srečo, vseh in blagoslov vsakemu našemu delu. Vzlasti pa bodimo miloserčni siromakom. Če imamo mnogo, dajajmo mnogo, če imamo malo, tudi od tega malega, kar imamo, radi podelimo drugim. In ne bode nam manjkalo blagoslova Božjega; kajti zagotovil nas je Jezus sam, da se nam hoče poverniti stotero, in da hoče biti sprejeto, kakor da smo storili samemu njemu, karkoli smo storili bratu svojemu. To je skusila udiva Sareptanka. Ona je podala preroku Eliju moke iz močnice svoje, in olja iz oljnice svoje, pa jej od takrat nikdar ni zmanjkovalo niti moke v močnici, niti olja v oljnici. Ali bratje, v Jezusu zbrani, ker pa Bog ne daje vsakemu, ampak samo marljivemu delavcu, zato treba, če hočemo prejeti blagoslova Božjega, da marljivo opravljamo svoje dela.

2. Simon Peter je Jezusu rad spolnil voljo, in koj na besedo Jezusovo vergel mrežo. Ali ne samo to, da je ubogal in hitro vergel mrežo, ampak tudi on sam si je prizadeval in marljivo delal. On, kot izkušen ribič, opravljal je svoje delo z veliko marljivostjo. In zato vam zopet kličem: Glejte Petra, v njem se ogledujte! Ako želite blagoslova Božjega, tudi vi, kot sv. Peter, radi spolnujte voljo Božjo, pa tudi sami se trudite in marljivo opravljajte svoje dela in spolnujte dolžnosti svojega stanu. Tudi sam Bog hoče, da delamo tudi sami, in da se sami potrudimo doseči, česar želimo. Star prigovor pravi: Prizadevaj si človek in Bog ti bode pomagal. Brez dela in truda ni blagoslova Božjega. Ali poznate pregovor: Kdor seje, on tudi žanje; kdor ne seje, ne žanje. Bog je res pošiljal Judom mane in prepelice, ali minuli so že tisti časi, Bog za te noče delati čudežev, ker jih ni treba več. Nespametno bi tedaj delali, bratje mili, če ne bi marali za dela svojega stanu. Brez dela

in truda bi ne rastel imetek tvoj, ampak vse malo po malem bi padal, dokler bi ti nazadnje popolnoma obožal. Ali morda misliš, da bode Bog tvojo lenobo in nemarnost podpiral? Zelo bi se motil, mili brat, če bi tako mislil! Marljivo in neutrudno delo samo porosi rosa nebeškega blagoslova, zvestega delalca samo bo Bog nadaril s plačilom. Poglej Jakoba v hiši svojega strica Labana. Malo je imel Laban, ko je Jakob k njemu prišel. Ali po Jakobu je obogatil na vsem, kakor nam priča sv. pismo. Pa kaj je bilo vzrok temu blagoslovu? Pred vsem drugim to, da se je Jakob pobožno obnašal, se tako priljubil Bogu; pa tudi drugič to, da je marljivo in neutrujeno delal; kajti sam je rekel Labanu tako-le: „Noč in dan sem prenašal vročino in mraz; in bežalo je spanje od mojih oči. In tako sem ti služil dvajset let v tvoji hiši“. (I. Moz. 40, 41.) Tu postoj duša kerščanska, in obrni na-se vse to. Če želiš, da tudi tebe, kot Jakoba, blagoslovi Bog z nebeškim svojim blagoslovom, delaj in trudi se zvesto, kot Jakob. „Z delavnostjo in previdnostjo, in pomočjo dobrega Boga, piše sv. Janez Damaščenski, vse gre srečno izpod rok, in duši po volji“. (Orth. fid. l. 4. c. 18.) Opravljajmo tedaj, bratje mili, marljivo in zvesto svoje dela in dolžnosti svojega stanu, prenašajmo breme dneva in vročine, delajmo in poslušajmo, kar moremo; potem bo Bog tudi nam pomagal, dal bo sreče in vapeha našemu delu, ter nas blagoslovil s svojim blagoslovom. In da si še bolje zagotovimo to, dalajmo naposled vedno z Jezusom.

3. Simon Peter je s svojimi tovarši lovil vso noč, pa vendar ni vlovil nič; ali ko je bil sin Božji pri njem, koj je bil obilo blagoslovljen. Brez Jezusa tedaj ni bilo nič, — ko pa je počel delati z Jezusom Kristusom, zajel je koj sila veliko rib, da se je tergala mreža. Ne čudimo se, bratje premili, da je Peter, ko je videl obilni ta blagoslov Božji, ves prepadel od strahu, in koj padel k nogam Jezusovim, in hvalil njegovo moč in dobroto; kajti videl je očevidno, da se je dogodilo silno čudo. Bratje in sestre v Jezusu, tudi nam hoče Bog dati svoj blagoslov, če bomo z Jezusom Kristusom opravljali svoje dela. Z Jezusom Kristusom pa bomo opravljali svoje dela in ž njim delali, če vselej prej, preden započnemo kako delo, pokličemo Boga na pomoč, in če med delom vedno na-nj mislimo. Zato vselej z Bogom, vse začenjajmo, z Bogom vse delajmo in pehajmo se, z Bogom vse dokončavajmo, pa bo tudi pri nas sin Božji.

No brat mili, pri tebi ni Jezusa, ti ne delaš ž njim. Ko ti delaš, gledaš samo na svojo slavo, skerbiš si pridobiti slavno ime in pohvalo od ljudi, le sebe želiš poslaviti pred svetom. Ti ne delaš z Jezusom, ako delaš in skerbiš samo za telo; samo zato, da služiš svojemu mesu, da nakopičiš silno blaga, in se navžiješ slasti in radosti tega sveta. Ne delaš z Jezusom, če misliš, da vse moreš opraviti s svojo bistrourmno glavo, s svojo močjo in skerbijo, in da

ni treba pomoči Božje. Človek, tako ne delaš z Jezusom. Zatorej ni pri tebi in tvojem djanju blagoslova božjega. In zato imejmo vedno pred očmi slavo in hvalo Božjo, ter vse, kar delamo, delajmo na čest in hvalo presvetemu imenu njegovemu, delajmo, da se vse bolj in bolj razširi kraljestvo njegovo na zemlji, in pomnoži sreča in zadovoljstvo našega bližnjega. In kakor je bil pri Petru, tako hoče biti tudi pri nas Jezus Kristus; in če bo on pri nas, gotovo nam ne bode manjkal obilni njegov blagoslov.

Tu mi dopustite, bratje v Jezusu še nekaj opomniti. Ali je kaka žalost večja, kakor je žalost, ki jo napravljajo hudobni otroci svojim starišem. Ah s koliko grenkostjo grené, s koliko žalostjo žalosté, s koliko sramoto sramoté hudobni otroci svoje stariše! Kdo bi soštel vse one solze, ki jih je že prelil marsikter oče, prelila marsiktera mati nad hudobnim svojim detetom? No odkod je tolika hudobija marsikterih otrok? Nesrečni stariši, če jih je kaj tu med nami, nočem vam z večjo žalostjo raniti razbolelih serc; ali tega vam pa vendar ne morem zamolčati, da sté si največ sami spletli to kervavo šibo. Ah, niste morda z Jezusom začeli odgovarjati in izrejati svojih otrok; in zato tudi z Jezusom niste doveršili tega dela, in tako vam je zibnul blagoslov Božji. Brez Boga ste zidali, in zato niste dozidali. Vse drugo ste prej učili in dali učiti otroke, samo ono, kar bi imelo biti prvo, pustili ste za nazadnje. Nič več nočem govoriti, ampak še to samo: Izrejanje otrok ne gré dobro izpod rok, ako se ne godí z Jezusom, in ako mu vera in kerščanski nauk ni prvi in glavni temelj.

Sklep.

Razložil sem vam danes, bratje mili, kako moremo zadobiti blagoslov Božji. Poslužimo se teh pripomočkov: radi spolnunjmo voljo Božjo, marljivo opravljajmo svoje dela in dolžnosti svojega stanu, delajmo vedno z Jezusom, pa nam gotovo ne bo manjkalo blagoslova Božjega. In ko bi videli, da nobenega prida in nobene koristi ni od našega dela in posla, zato naj nam se vendar pomiri in potolaži serce naše. Kar Bog stori, vse prav naredi. Vse je Božji blagoslov, pravi Božji blagoslov, kar prihaja iz roke Božje; nerodovitnost in siromaštvo, sila in nadloga, bolezen in smert, vse je blagoslov Božji, ako nam to pošilja očinska njegova roka; kajti večkrat s tim mnogo več dobrega stori Bog ljudem, kakor ko bi jih obsipal z zlatom in srebrom. To so gotovo rešilne šibe, s kterimi nas ponižuje, da nas kesneje zamore povišati. In zato, Oče nebeški, naj se godi tvoja volja v vsem! Ali prosimo te samo, nadahni nas z duhom prave pobožnosti, pa nam bo vse služilo na dobro, in to, kar se nam dozdeva, da je najhujše, biti nam hoče pravi tvoj blagoslov! Amen.

Pridiga za V. pobinkoštno nedeljo.

„Ako ne bo obilniša vaša pravica, kakor pismoučenih in farizejev, ne pojdete v nebeško kraljestvo.“ Mat. 5, 20.

V v o d.

Prelepih in presladkih obljub imá sv. pismo. Sladke njegove besede napolnujejo človeško dušo z nedopovedljivo radostjo in nedopovedljivo sladkostjo. Kako postavim so sladke in mile te besede: „Radujte se in veselite, ker vaše plačilo je obilno v nebesih“; (Mat. 5, 12.) in kako sladka je ta obljuba: „Kteri stori voljo mojega Očeta, ki je v nebesih, pojde v nebeško kraljestvo“. (Mat. 7, 21.) In takih sladkih obljub je v svetem pismo mnogo. Ali sveto pismo ima tudi treska in groma, ima tudi ostrih besed, ostrih kot na dve strani brušen nož. Sv. pismo tudi žuga, grozi in straši. Tako strahovite so besede, ktere sem postavil na čelo današnji pridigi, vzete iz današnjega svetega evangelija, besede namreč: „Ako ne bo obilniša vaša pravica, kakor pismoučenih in farizejev, ne pojdete v nebeško kraljestvo“. Strahovite, grozovite besede: Ne pojdete v nebeško kraljestvo! — Pa pomislite, tudi nam so rečene te besede, tudi nam pravi edinorojeni sin Božji, ki je večna resnica: „Ako ne bo obilniša vaša pravica, kakor pismoučenih in farizejev, ne pojdete v nebeško kraljestvo“! Ah joj nam in prejoj, ako se nad nami spolnijo te besede!

Bratje in sestre v Jezusu! Tej strašnej nesreči, ki nam jo grozijo te božje besede, moremo vteči. Treba je k temu, da bode popolniša pravičnost naša, kakor je bila pismoučenih in farizejev. Toraj sedaj nastane vprašanje:

Kakšna imá biti pravica naša, da bode popolnejša, kakor je bila pismoučenih in farizejev?

Na to vprašanje, bratje mili, hočem vam danes odgovoriti in rečem: da bode popolnejša pravica naša, kakor je bila pismoučenih in farizejev, treba nam je:

1. da božjih zapoved ne spolnujemo samo le po zunanjem, ampak da skerbimo tudi za znotranje, serčno posvečenje; in

2. da spolnujemo zapovedi Božje iz pravega, dobrega namena.

Sini in hčerke Božje, bratje in sestre moje! kaj želite? Želite li priti v nebeško kraljestvo, ali iz njega biti izključeni za vekomaj?

— Odgovor vam berem na očeh, na licu. Skerbite tedaj, da bode popolnejša pravica vaša, kakor je bila pismoučenih in farizejev! Zatorej zvesto poslušajte!

I. del.

Popolnša mora biti pravica naša, kakor je bila pismoučenih in farizejev, če hočemo priti v nebeško kraljestvo. Kakošna pa je bila pravica pismoučenih in farizejev? Na oko, po zunanjem, na videz dosti dobra, ali po notranjem siromašna, neveljavna in slaba. Pismoučenim in farizejem je bilo dovolj, da so z vnanjimi deli, po zunanje spolnovali zapovedi Božje; ali nič niso marali, da bi bili tudi po znotranjem, v sercu pobožni in pravični, serce jim je bilo hudobno in napečno, hladno in merzlo. Oni so z ustmi hvalili Boga, ali serce jim zato nič ni vedelo, serce jim tega ni čutilo. Oni so dajali desetino od mete in kumine, kar jim je je priraslo; ali za važnije stvari: za ljubezen, čistost, ponižnost in milosrčnost nič niso marali. Res da niso bili razbojniki, tatje, ubijavci in prešestniki, ali vendar se niso varovali grešnih in nesramnih misel in želj, niso se ogibali ošabnosti in nevošljivosti. Imeli so prav malenkostne reči za Bog ve kaj, — nasproti so pa res imenitne reči bile nič, za nje niso nič marali. Precejali so komarje, in požerali kamele, branili so se stopiti v Pilatovo sodnico, da se ne oskrunijo, ali krivo obtožiti prenedolžnega jagnjeta, in ga k smerti obsoditi, to jim pa ni bilo greh. Taka pobožnost in pravica ni imela nobene cene in vrednosti pred Bogom; to jim je javno očital sin Božji rekoč: „Joj vam, pismoučeni in farizeji, hinavci! ker ste kot pobeljeni grobi, ki so lepi od zunaj, od znotraj pa polni mrtvaških kosti in vsake gnjusobe“. Tako se tudi vi ljudem sicer od zunaj pravični vidite, znotraj pa ste polni hinavščine in krivice. (Mat. 23, 27—28.) Na oko, na videz tedaj so bili pravični, ali znotraj se posvetiti, tudi v sercu lepo in na vse strani Bogu služiti, jim je bila deveta skerb. Siromašna in slaba, le videzna, je bila njihova pravica; in zato je prav rekel Jezus svojim učencem, in tudi nam vsem: „Če ne bode popolnejša pravica vaša, kakor pismoučenih in farizejev, ne pojdete v nebeško kraljestvo.“

Pa žalibog, takih farizejev je tudi dan danes še mnogo med nami. Farizeji so še tudi sedaj vsi tisti, ki stavijo kerščansko pravico edino v neke zunanje dela, vsi tisti, ki sicer molijo, v cerkev hodijo, postijo se, za notranje svoje posvečenje in poboljšanje pa marajo malo ali še celo nič. Tudi njih se tiče, kar je rekel Jezus: „Če ne bode popolnejša pravica vaša, kakor pismoučenih in farizejev, ne pojdete v nebeško kraljestvo“. Farizeji so še dan danes vsi tisti, ki se ljudem zunanje kažejo svete in pravične, ali znotraj, v sercu svojem so prevzetni, jezni, nevošljivi in nečisti. Tudi njih se tiče, kar je rekel Jezus: „Če ne bode popolnejša pravica vaša, kakor

pismoučenih in farizejev, ne pojdete v nebeško kraljestvo“. Farizeji so še tudi sedaj vsi tisti, ki se sicer varujejo vsakega grešnega dejanja, ali se ne varujejo grešnih misli, grešnih in nesramnih želj. Tudi njih se tiče, kar je rekel Jezus: „Če ne bode popolnejša pravica vaša, kakor pismoučenih in farizejev, ne pojdete v nebeško kraljestvo“. Farizeji slednjič so vsi tisti, ki sicer dan na dan molijo: „Odpusti nam naše dolge“! ki pa vkljub temu vedno grešé, ter v požrešnosti, pijanstvu, nečistosti in drugih grehih tičijo in se potapljajo. Tudi njih se tiče, kar je rekel Jezus: „Če ne bode popolnejša pravica vaša, kakor pismoučenih in farizejev, ne pojdete v nebeško kraljestvo.“ Dobro je res, da molijo, da v cerkev hodijo, da se postijo in od Boga odpuščanje grehov prosijo, ali v tem ne obstoji vsa pravica in svetost. „To je treba storiti, pravi Jezus, pa tudi uno, — to je znotranja, serčna ljubezen, čistost in pravičnost — se ne sme opuščati“. (Mat. 23, 23.)

Sodite sedaj sami, ali je to prava pravica, ali pa farizejska, spolnovati zapovedi Božje samo z vnanjimi deli, samo na videz, pa ne skrbeti za notranje posvečenje? Kaj nam koristi priti na spoved, na kolena pasti pred spovednikom, solze pretakati, na persi si tolči, tožiti samega sebe in spovedati svoje grehe, če nočemo, da se varujemo greha? Dobro delo smo storili, če smo se spovedali; če smo pa to storili samo z ustmi, in serce nič ni vedelo za to, če se nismo poboljšali, farizeji smo, farizeji; kot farizeji bi se radi od zunaj pokazali ljudem pravične, za notranje posvečenje svoje pa ne maramo nič. — Dobro delo je molitev, dobro delo je post, dobro delo miloščina; ali vse to, ako to opravimo brez notranje pobožnosti, brez ljubezni, če nam serce ne čuti tega, vse to, pravim, ne koristi nam nič, s tim si ne pridobimo pravega zasluženja pred Bogom, niti dobivamo milosti Božje; vse naše dela so podobne jabelku, ki je zunaj krasno rudeče, znotraj pa gnjilo; so podobne grobu, ki je zunaj pobeljen in lep, znotraj pa gerd in smraden, poln mertvaških kosti. Kdor spolnuje zapovedi Božje samo zunanje, brez notranje, serčne pobožnosti, on je kot smokvino drevo, na katerem je našel Zveličar res krasno perje, pa nobenega sadu, in zato ga je preklel, naj vsehne pri tej priči za vselej. Nič nam tedaj ne koristi, bratje mili, samo po zunanje dobro delati, ljudem se od zunaj pravične kazati, če nimamo notranje pobožnosti. Serce hoče Bog od nas; serce mu tedaj imamo posvetiti in darovati! Hočemo li tedaj, da bode popolnejša pravica naša, kakor pismoučenih in farizejev, spolnujmo ne samo po čerki postave Božje, svoje dolžnosti, ampak tudi po duhu, marljivo skrbimo tudi za svoje notranje posvečenje. Da bode pa popolna in doveršena pravica naša, treba je še, da zapovedi Božje spolnujemo iz pravega, dobrega namena.

2. Popolnejša ima biti pravica naša, kakor je bila pismoučenih in farizejev, če želimo priti v nebeško kraljestvo. Da pa bode po-

polnejša pravica naša, kakor pismoučenih in farizejev, treba je splovnati zapovedi Božje iz pravega, dobrega namena, to je, da vse, kar delamo, delamo za Boga, Bogu na večo čest in hvalo. Zakaj ni bila Bogu mila in ljuba pravica pismoučenih in farizejev? Zato, premili, ker so oni vse, kar so koli delali dobrega, delali iz slabega, grešnega namena, le sebi samim na čest in hvalo. Zato jim je rekel Jezus: „Po pravici vam povem: Prejeli ste svoje plačilo.“ (Mat. 6, 5.) Oni so delali dosti dobrega, ali s tim so gledali le dopasti bolj ljudem, kakor Bogu, — glej slabe in grešne namene, — prejeli so svoje plačilo. Oni so dajali ubogajme, dajali po zbornicah, po ulicah, kjer je bilo veliko ljudi, in to zato, kakor pravi sam Jezus, da jih ljudje vidijo in hvalijo, — glej slabe in grešne namene: prejeli so svoje plačilo. Kedar so molili, navadno so molili po učilnicah in po uličnih voglih; to pa zato, kakor zopet pravi Jezus, da jih vidijo ljudje in hvalijo, — glej slabe in grešne namene: prejeli so svoje plačilo. Kedar so se postili, gledali so černo in žalostno; to pa zato, kakor zopet priča naš Zveličar, da vejo ljudje, da se oni postijo, — glej slabe in grešne namene: prejeli so svoje plačilo. Oni so molili, postili se, delili ubogajme, ali ne zato, ker Bog to zapoveduje, ampak zato, da jih vidijo ljudje, in da jih hvalijo za to. Glej, kaka je bila pravica pismoučenih in farizejev; in zato ni bila mila in ljuba Bogu, zato ni sprejemala nobenega plačila.

Sedaj pa pogledajmo sami sebe, poprašujmo sami sebe, ali ne gledamo tudi mi bolje na to, da dopadamo svetu, kakor Bogu? Ali ne bi radi tudi mi že tu na tem svetu prejeli plačila? Poprašujmo sami sebe, ali ne bi nam bilo ljubše plačilo tega sveta, kakor plačilo nebeško? Joj nam, če bi hoteli bolje dopadati ljudem, kakor Bogu, — bili bi farizeji, prejeli bi svoje plačilo, ter ne bi prišli v nebeško kraljestvo! Joj nam, če bi spolnovali zapovedi Božje samo zato, da nas ljudje vidijo in hvalijo, — bili bi farizeji, prejeli bi svoje plačilo, ter ne bi prišli v nebeško kraljestvo! Joj nam, če bi delili ubogajme samo zato, da nas imajo ljudje za miloserčne in darežljive, — bili bi farizeji, prejeli bi svoje plačilo, ter ne bi prišli v nebeško kraljestvo! Joj nam, kedar bi samo zato molili in se postili, da nas imajo ljudje za pobožne, — bili bi farizeji, prejeli bi svoje plačilo, ter ne bi prišli v nebeško kraljestvo! In takrat bi se tudi o nas moglo reči, kar pravi sv. Avgustin: „Ako iščemo časno posvetno čest in hvalo, zgubili bomo večno.“ (Soliloquia c. 10.) In rekel bi nam kedaj vsevedoči in pravični sodnik: Vsa tvoja pobožnost in vse tvoje dobre dela nimajo cene pred menó, nobene vrednosti; kajti karkoli si delal, nisi delal za mene, ampak delal si za sebe; prejel si tedaj svoje plačilo. Pomagal si siromakom, ali ne iz ljubezni do bližnjega, ampak zato, da te hvalijo ljudje, — prejel si tedaj svoje plačilo; grajal in kaznil si sicer napake in prestopke svoje družine, ali ne iz kerščanske ljubezni, ne za to, da

se poboljšajo, ne zato, da jih odverneš od hudega, ne zato da braniš mojo čest, ampak zato da ti svet nič ne more očitati, nič podtikati, — prejel si tedaj svoje plačilo. Oduščal si tistim, ki so te razžalili, nisi nosil jeze in serda v svojem sercu, ali ne zato, ker zapovedujem to jaz, Bog tvoj, nisi tega storil meni za voljo, ampak sebi za voljo, — prejel si tedaj svoje plačilo. Zvesto in marljivo si opravljal dolžnosti stanu svojega, delal dan in noč, trudil se in potil; ali vsega tega nisi delal za-me, ampak za-se, za posvetno blago in bogastvo, za posvetno čest in hvalo, — prejel si tedaj svoje plačilo. Pri vsem, karkoli si delal, reči ti hoče večni sodnik, imel si pred očmi samega sebe, ne pa mene, vse si delal samo za-se, ničesar pa za-me, in zato za pravico tvojo nimam plačila v kraljestvu svojem. Takrat se hočemo še le prepričati, bratje mili, da je resnico govoril sv. oče Bernard, ko je rekel: „Vedi ubogi človek, da je vse prazno, ničemurno, karkoli delaš na tem svetu, samo tisto ne, kar delaš za Boga, njemu na čest in slavo.“ (Serm. de hum. miser.) Prazne in ničemurne so naše molitve, prazne in ničemurne so miloščinje, posti in vse dobre dela, ako jih ne delamo iz pravega, dobrega namena, če ne delamo vse za Boga, njemu na čest in slavo. In zdihovali bodemo kedaj, ali prepozno bode takrat, zdihovali tako: Ve, miloščinje kaj ste mi prida prinesle? Delil sem vas prav obilno, pa vendar se mi sedaj ne odpirajo vrata nebeške. Ti ponižnost, zdihovali bodemo nadalje, kaj si mi prida prinesla? Res da je rekel Jezus nekaj: „Blagor ubogim v duhu“, pa vendar mi se sedaj ne odpirajo vrata nebeške. Vi vsi moji posti, reči hočemo nadalje, kaj ste mi prida prinesli? Vendar se mi sedaj ne odpirajo vrata nebeškega kraljestva. Ti moje trezno in mertvičeno življenje, kaj si mi prida prineslo? Vendar se mi ne odpirajo sedaj vrata nebeškega kraljestva. Tako hočemo, dragi moji, zdihovati kedaj sami nad seboj, ako bodemo samo iz časnih, sebičnih in posvetnih namenov delali dobro, ako bodemo delali zato, da si pomnožimo časno blago, zadobimo čast in hvalo pred svetom, in se priljubimo ljudem; ako, pravim, bodemo dobro delali ne za Boga, ne njemu na čest in hvalo, ne za plačilo večno. Nič, — čisto nič nam ne bode koristilo tisti veliki dan, kedar bode treba stopiti pred sodnji stol Božji; reči nam hoče takrat pravični sodnik: „Prejeli ste plačilo svoje“.

In zato glejmo, v Jezusu zbrani bratje in sestre, da bode popolnejša pravica naša. Varujmo se take pravice, ki išče posvetne hvale. Delajmo dobro tudi na skrivnem, kjer nas ne vidi nihče, in poplačal nas bo Oče naš, ki vidi tudi na skrivnem. V tem naj nam sveti izgled svetnikov in svetnic božjih. Da ne izgubijo plačila večnega, skrivali so se v nočno temo, in ko jih nihče ni videl, klečali so na kolenih pred oltarjem, in nosili siromakom hrane in derva v hiše. Sveti naj nam izgled sv. Elizabete. Da bi je svet ne hvalil, delala je najraje skrivši dobre in miloserčne dela; res da se je kot knežinja oblačila v svilo in žamet; ali pod to bogato obleko je no-

sila na golem telesu ostro spokorno obleko. In s tako pravico, ktera edino gleda na Boga, in se ne kaže ljudem, sijali so za sv. nebesa svetniki in svetnice, ki se sedaj radujejo v nebesih. Nič za svet, — vse za Boga! to je bila beseda njihova, po tej besedi so ravnali življenje svoje. In tako, mili moji, delajmo tudi mi; nič za svet, vse za Boga, vse na večo čest in hvalo gospod Bogu! „Ali jeste, ali pijete, ali kaj drugzega delate“, tako nas opominja sam Bog na usta sv. Pavla aposteljna, „vse delajte Bogu na čest“. (I. Kor. 10, 31.) Če se bodemo tako obnašali, če bodemo v vsem in pri vsem gledali na voljo Božjo, — volja Božja pa je zveličanje naše, — tedaj če bodemo si prizadevali, da-si serce posvetimo, tedaj bo popolnejša naša pravica, kakor je bila pismoučenih in farizejev in prišli bomo v nebeško kraljestvo.

Sklep.

Na noge tedaj, — z vso silo se potezajmo za tako pravico, za pravico Bogu ljubo, nam pa zveličavno. Zvesteje spolnujmo zapovedi Božje, kakor so jih spolnovali pismoučeni in farizeji. Skerbimo vzlasti za svoje notranje posvečenje, ter vse, kar delamo, delajmo iz pravega dobrega namena. V vsem glejmo na Boga; Bog naj nam bode pri vsakem koraku in djanju prvi in poglavitni cilj in konec; delajmo vse na čest in hvalo gospod Bogu; vse zato, da se posvečuje presveto njegovo imé. Pomnimo dobro, da je vsa zunanja pravica brez notranje pobožnosti lažnjiva svetost in farizejstvo, in da je vsako djanje, ako ne meri na božjo čest in naše poboljšanje, djanje brez vsake zasluge, s katerim ne bodemo dosegli nebeskega plačila. O da bi nam dal Oče nebeški, da bi mu v resnici služili, in kedaj dosegli ono preobilno plačilo, ktero obeta vsem tistim, ki ga resnično ljubijo! Amen.

Pridiga za praznik svetih aposteljn- nov Petra in Pavla.

Vsakteremu izmed nas pa je dana milost po meri Kristusovega darovanja.“
Efež. 4, 7.

Vvod.

Spomin dveh najverlejših in najslavnejših aposteljn-
nov danes, spomin onih dveh aposteljn-
nov, ki sta si za Jezusa in
njegovo sveto cerkev največ zaslug pridobila, in ki se za tega delj

imenujeta glavarja apostoljska. Pri prvem, namreč pri svetem Petru, je bila vera živejša, kakor pri vseh unih aposteljnih; in zato je Jezus blagroval ga, kakor priča današnje sveto evangelije, ter ga je postavil za vidnega poglavarja celej cerkvi; imenoval ga skalo, in obetal mu, da bode na njem sezidal svojo cerkev, in da mu bode izročil ključne nebeškega kraljestva, da, kar koli zaveže na zemlji, bode zavezano tudi v nebesih, in karkoli razveže na zemlji, bode razvezano tudi v nebesih.

In kateremu ni znan tudi drugi slavni apostelj, o katerem je rekel sam Gospod nebeški: „On mi je izvoljena posoda, da oznanjuje moje imé nevernikom, kraljem in Izraelovim sinovom?“ Ali ni tudi on neutrudeno razširjeval sv. cerkev? Sv. Pavel je povsodi, kamorkoli je stopila njegova noga, zažigal luč svetega evangelija, ter vodil ljudstva k Jezusu? Kdo bi mogel izreči vse ono, kar je ta sveti apostelj storil za razširjanje kraljestva Božjega na zemlji? In kdo bi mogel prešteti vse one tisoče, katere sta obadva ta aposteljna pridobila Jezusu in njegovej svetej cerkvi? Res velikih zaslug za cerkev in za vesoljno človeštvo sta si pridobila ta dva aposteljna, in zato se ju hvaležno spominja sv. kat. cerkev. Da je temu taka, spričuje današnji dan, ki je nalašč posvečen njunemu spominu.

No cerkev pa se ju danes ne spominja zgolj zato, da ju mi ž njo vred hvaležno čestimo, ampak tudi zato, da ju nasledujemo; to je, da spodbujeni po njunem izgledu delamo ravno to in tako, kar in kakor sta onadva delala. Sveta Peter in Pavel sta bila aposteljna Jezusova, bila sta sejalca njegovega svetega nauka, bila sta razširjevalca njegovega svetega evangelija; in ravno to moramo biti tudi mi, tudi mi moramo biti aposteljni Jezusovi. Kaj pa, ali to cerkev tirja od nas? Da, bratje ljubi! Vsak izmed nas more, pa tudi mora skrbeti za zveličanje svojega bližnjega, more in mora širiti kraljestvo Božje tu na zemlji, ter skrbeti zato, da tim več duš pridobi Jezusu. Kajti kakor nam spričuje eden današnjih svetnikov, je k temu dana milost vsakemu v onej meri, v kateri nam jo je podelil Jezus.

In ravno o tem vam menim govoriti danes. Razložiti vam namreč hočem, dragi moji, da

vsak kristijan more in tudi mora biti apostelj toliko, kolikor je zato prejel daru od Boga.

Razložiti vam hočem:

1. Kako vsak kristijan more biti apostelj,

2. in kateri kristijan vzlasti mora biti apostelj.

Gospod in učenik nebeški Jezus Kristus, podeli mi vsaj trohico tiste zgovernosti, s katero sta sveta aposteljna Peter in Pavel spreobračala jude in ajde k veri Jezusovej. Vam pa preljubi, naj podeli Bog milosti in pomoči, da Jezusov nauk tako zvesto in radi poslušate, kakor tisti, katere sta spreobračala k sveti veri današnja svetnika!

I. del.

Kako vsak izmed nas more biti apostelj, to je, kako moremo, bratje ljubi, širiti kraljestvo Božje tu na zemlji? Jaz odgovarjam: kraljestvo Božje moremo širiti na zemlji, ako si prizadevamo, da bodo vsi ljudje prav spoznali Boga, ter zvesto spolnovali njegove zapovedi. To moremo storiti:

1) s tim, da druge ljudi podučujemo in opominjamo. Ravno to sta delala ta dva sveta aposteljna, katerih spomin danes obhajamo. Ona sta zvesto spolnovala povelje Gospodovo: „Pojdite po vsem svetu in učite vse narode!“ Ona sta šla, ter učila narode, učila sta ljudi svete vere, učila sta jih spoznavati Boga, spoznavati njegovo sveto voljo. Da vam omenim samo nekaj, povedati vam hočem, koliko je delal sveti Pavel. On je nesel sveti nauk Gospodov z ene strani sveta na drugo; on je oznanoval sveto evangelije po deželi gerškej, kjer so takrat cvetele vse vede in umetnosti; on ga je oznanoval v Atenah, kjer je tudi nepoznanemu Bogu bil postavljen oltar; on ga je oznanoval v Efežu, in v slavnem Rimu; on ga je oznanoval učenjakom in modrijanom, kakor tudi neučenim; oznanoval ga je vladarjem in bogatinom, kakor tudi prošnjakom in siromakom. In ravno to delal je tudi sv. Peter. Tudi on je podučeval narode; najpred v Jeruzalemu, potem v Antiohiji in slednjič v Rimu ter podučevaje preživel svoje leta.

Ravno tako moremo tudi mi spolnovati službo apostoljsko. Nam pa ni treba toliko potovati po svetu, kolikor sta potovala sveta aposteljna Peter in Pavel; kajti mi moremo povsodi in na vsakem kraju, in tudi doma spolnovati to službo. Ali ni povsod dovolj takih ljudi, ki z grehi žalijo Boga, in gerdé njegovo presveto ime? Kako bi to bilo po volji Bogu in cerkvi, ako bi zmotene vodili na pravo pot, ako bi nevedne podučevali, dvomečim svetovali, padle pa vzdigovali! In to je tudi dolžen vsak kristijan, ki k temu ima priložnost in potrebno sposobnost. Ponovim zopet: kdor ima priložnost in potrebno sposobnost. Ne samo nič bi ne koristili, ampak veliko več škodovali, ako bi brez potrebnih priložnost in sposobnost vsakega brezozirno opominjevali in svarili. Ali morda menite, da bi res kaj koristilo naše opominjevanje, če bi sami ne imeli dovolj vednosti, ali ljubezni, ali ponižnosti, ali če bi opominjali ali svarili koga takrat, kedar k temu ni ugoden in pravi čas ali kraj? Ali ne bi bilo tudi nespametno od nas, ako bi hoteli soditi o takih stvareh, katerih ne razumemo? Ali ne bi več škodovali, kakor koristili, ako bi koga svarili vpričo drugih, ali celo vpričo njegovih otrok ali tistih, katerim je gospodar? Ali ne bi bilo to nespametno, ako bi se hoteli vsiliti s svojim podukom, opominom in svarjenjem komu, kateri nas ne pozná, kateri nima zaupanja v nas? Ne tako, bratje ljubi, tako ne smemo delati, če nočemo, da s svojim podukom, opominjevanjem in svarjenjem več škodujemo, kakor kori-

stimo! Kristijan, kateri hoče podučevati, opominjati ali svariti svojega bližnjega, mora to storiti v tistej meri, kolikor je prejel od Jezusa. To je, on mora biti bistroumen in previden, mora poznati človeško serce, vzlasti pa serce tistega, ktere ga bi rad podučil, opominjal, svaril; on mora imeti zaupanje njega, kteremu želi postreči s podukom, opominom in svojim svarjenjem; drugače bo brezvspešno njegovo prizadevanje in njegove besede ne bodo padle na rodovitno zemljo. Naposled mora biti sam čist vsega tega, zavoljo česar namerja druge svariti, da ne bi morebiti strelil smeti iz oči bližnjemu, sam sebi pa pustil bruno v svojem očesu, ter moral slišati besede: „Zdravnik, ozdravi prej sam sebe!“ Ako bodemo to vedno imeli pred očmi, ako bomo vselej podučevali opominjali, in svarili pametno, previdno, krotko, ljubeznjivo in ponižno, tedaj moremo zaupljivo se nadjati, da bodemo zares dobri aposteljni svojemu bližnjemu, in da naše apostoljsko delo bo gotovo donašalo dobrega sadu. Moremo pa biti aposteljni tudi

2) s tim, da drugim ljudem dajemo lep, dober izgled. Dober izgled zdá več, kot najlepše besede: Besede mičejo, izgledi vlečejo. Ako tedaj hočeš biti apostelj bližnjemu, skerbi za dobre dela; prizadevaj si, da bodeš tudi sam dober. Tako sta ravnala tudi sveta aposteljna Peter in Pavel: gotovo sta toliko duš pridobila Jezusu ne samo s podukom in pridigovanjem, temveč s svojim svetim življenjem; kajti vse to, kar sta učila, sta tudi z deli poterjevala. In za tega delj sta, kakor priča eden izmed nju, kazala v vsem, da sta služabnika Božja; krotila sta si telo, in ga pokorila duhu, da sama, ko drugim oznanujeta, ne bi bila zaveržena. Ona sta razširjala kraljestvo Božje na zemlji ne samo z besedo, ampak tudi s svojim izgledom, in prav zato sta pridobila toliko duš Jezusu. Tako opravljajmo tudi mi službo apostoljsko! „Tako naj sveti vaša luč ljudem, da vidijo vaše dobre dela, in hvalijo vašega Očeta, ki je v nebesih!“ Kažimo v vsem, da smo služabniki Božji, ter bodimo ne samo po imenu, ampak tudi po dejanju pravi katoličani. „Odverzimo, kakor opominja sveti apostelj Pavel, dela teme, ter se oborožimo z orožjem svetlobe. Kakor po dnevu pošteno hodimo, ne v požrešnosti in pijanosti, ne v nečistosti in nesramnosti, ne v kregu in nevošljivosti, temveč oblecite Gospoda Jezusa Kristusa“! (Rim. 13, 12—14.) S tem bodemo gotovo marsikomu pravo luč prižgali in ga obrnili k dobremu, ter bodemo pravi aposteljni bližnjemu. Sedaj pa še poslušajmo, ali je pa to tudi dolžnost naša, in kdo vzlasti mora to storiti.

II. del.

Bog je vstvaril človeka po svojej podobi. Ko pa se je duša človeška obrnila od Boga, ter padla pod oblast hudiču in peklu, poslal je Bog na svet svojega edinorojenega Sina, da jo odreši s

svojo kervijo. Ali ni tedaj duša človeška veliko vredna pri Bogu, ker je odkupljena s predrago kervijo Sina Božjega? Gotovo je veliko vredna duša človeška pri Bogu, in zato ne moremo storiti ničesar, kar bi Bogu bolj dopadlo in nam donášalo več zasluženja pri Bogu, kakor če si prizadevamo, da se duše zveličajo. Da je temu tako, priča sv. apostelj Jakob, ki piše: „Bratje moji! ako kdo zmed vas zaide od resnice, in ga kdo verne; naj vé, da, kdor verne grešnika od njegove krive poti, bo rešil njegovo dušo od smerti, in pokrtil veliko število grehov“. (Jak. 5, 19—20.) Rešiti dušo od smerti, koliko je to zasluženje! Bratje ljubi, kako bi nas ta misel morala vnemati na to, da bližnjega odvrčamo od zmote in greha, ter vodimo k resnici in čednosti. Mi omilujemo tistega, ki terpi kako bolečino na telesu, hitimo bolniku na pomoč z zdravilnimi pomočki, hitimo na pomoč tistim, katerim grozi kaka nevarnost po ognju, vodi itd. Kaj — duš pa ne bi omilovali, ki so v nevarnosti večnega pogubljenja! Duše, ki so odkupljene s toliko ceno, bi izločili iz svoje ljubezni, za-nje ne bi nič poskerbeli, njim ne bi hiteli na pomoč? „Ako je zaslužno, piše sveti Gregor, rešiti koga smerti telesine, gotovo je mnogo zaslužnejše, rešiti ga smerti duševne, ter ga pripeljati v večno življenje.“ In sveti Janez Zlatoustnik veli: „Ako bi razdelil vse svoje premoženje siromakom, vendar to ni toliko, kolikor je, ako spreoberneš eno samo dušo“. Glejte, bratje ljubi, toliko zasluženje si more zadobiti vsak izmed nas; vsak, pravim, si more zadobiti veliko zasluženje! Kajti vsak izmed nas imá ali prijatelja, ali dete, ali brata, ali ženo, ali moža, ali soseda, katerega je dolžen odvrčati od greha, ter s svojim podukom in dobrim izgledom vnemati k dobremu.

No čeravno vsi moremo in moramo biti aposteljni bližnjemu, vendar so nekteri še posebno dolžni to biti. Apostoljsko službo morajo vzlasti opravljati vsi poglavarji svetovni in duhovski. Bog jih je zato, in sicer samo zato predpostavil drugim, da bdé nad njimi, ter jih vodijo po volji Božjej. „Volja Božja pa je ta, piše sveti apostelj Pavel, da se posvetimo.“ O ko bi si prizadevali vsi poglavarji, da se spolnuje volja Božja pri tistih, ki so zaupani in izročeni njihovej skerbi! Koliko bi se tako na svetu dobrega storilo, in koliko duš bi se pridobilo Jezusu! — Taki aposteljni morajo biti vsi gospodarji in gospodinje, katerim je Bog zaupal družino. Navadno je družina v kerščanskem nauku pomanjkljivo, da ne rečem, zelo slabo podučena. Pa ni čudo; kajti marsikteri človek mora že od mladih nog podati se v službo in si tako pridobivati vsakdanji kruh; tak nima ne časa ne priložnosti, učiti se kerščanskega nauka, bistriti si glavo, in požlahnovati si serce. O ko bi se hoteli gospodarji in gospodinje usmiliti take družine, ter jih silili, da poslušajo besedo Božjo, jih podučevali, kako spačen da je sedanji svet in kako nevarno, ravnati se po svetu; jih opominjevali z ljubeznijo in poterpežljivostjo, ter jej svetili z dobrim izgledom! Tako bi za-

vernili mnogo greha in hudega, storili mnogo dobrega in taki gospodarji in gospodinje bi bili pravi aposteljni svoje družini. — To si zapomnite vi, katerim je Bog dal dolgo živeti, vi čestiti starčki in čestiti starice; kolikokrat bi bili toraj lahko pravi aposteljni neizkušenej mladini! Že sama po sebi govori in opominja vaša siva glava. In kako bi še le zamogli z besedo in z izgledom druge opominjati k dobremu! Poslušajte tedaj, kako vas opominja apostelj narodov! On piše Titu: „Stari možje naj bodo postavni, razumni, zdravi v veri, v ljubezni in v poterpežljivosti“. (Tit. 2, 2.) Taki bodite tudi vi! Svoje lepe besede podpirajte z dobrimi izgledi; pa bodele gotovo pravi aposteljni bližnjemu. — Naposled so to dolžni vzlasti stariši, dolžni so biti aposteljni svojim otrokom. Vas, ljubi očetje in ljube matere, vas je natora, vas je sam Bog odmenil za aposteljne vašim otrokom. Vaša je dolžnost, da zgodaj otrokom vsadite v mladostno serce ljubezen do Boga, in ljubezen do čednosti in pobožnosti. Otroci so kot tenka, šibka vejica, s katerimi morete storiti vse, kar vas je volja; ali kedar odrastejo, bodele zastoj vpogibali jih. Otroci so kot mehki vosek, iz kterega morete narediti, kar vas je volja. Ne zamujajte tedaj tega zgodnjega časa, in če so vam ljubi vaši otroci, če želite doživeti veselja nad njimi, učite jih, kakor je učil stari Tobija svojega sina, učite jih koj od mladih, nog bati se Boga, in varovati se greha; učite jih z besedo in z izgledom, in tako bodele opravljali službo apostoljsko.

Sklep.

Pa čas je že, da sklenem današnji govor. Razložil sem vam, dragi moji, kako vsak izmed nas more biti apostelj, in da smo to dolžni, in da so nekteri izmed nas vzlasti dolžni skrbeti za zveličanje drugih. Ne mislimo tedaj, da služba apostoljska spada samo na duhovnike, in da razun duhovnikov ni nihče dolžen širiti kraljestvo Božje na zemlji. Ne tako ljubi bratje! Vsi smo udje enega telesa, in kakor pri njih pomaga ud udu, tako moramo tudi mi biti drug drugemu na pomoč. Prizadevajmo si tedaj, da sveti ljudem naša luč, da vidijo naše dobre dela, ter hvalijo Očeta našega, ki je v nebesih. Tako bodemo, bratje, posnemali izgled tistih dveh apostelnov, katerih spomin danes obhajamo. In če tudi ne spreobrnemo, kakor ono, celih dežel in držav, če tudi ne pripeljemo k Jezusu Kristusu celih narodov: vendar le bodemo prejeli veliko plačilo pri Bogu, ako le eno samo dušo pridobimo kraljestvu Božjemu. Ako bode vsak toliko, kolikor je bil darov sprejel od Jezusa, skrbel za zveličanje bližnjega, ako bodemo toliko, kolikor nam je mogoče, po izgledu svetega Petra in Pavla širili kraljestvo Božje tu na zemlji: pa bodemo gotovo ž njima vred dosegli delež v kraljestvu nebeškem. Amen.

Pridiga za VI. pobinkošno nedeljo.

„In so jedli in se nasitili.“

Mark. 8, 8.

V v o d.

V pust, samotni, od vsakega človeškega stanovanja oddaljen kraj se je danes podal Jezus, gospod naš. Ali tudi tje je šlo za njim silno ljudstva, da posluša besedo Božjo. Da čuje besede večnega življenja iz presvetih njegovih ust, zapustilo je svoje hiše in šlo za nebeškim učnikom tje v puščavo. Tri dni je ostalo tam pri Jezusu, ter bilo tako željno hrane duševne, da celó pozabilo na telesno hrano. In že je ljudstvo bilo zelo lačno; pa pomislite, tam ni bilo nič, s čemur bi se mogli nasititi. In smililo se je Jezusu ko je videl, da utegne od glada poginiti tisto ljudstvo, ki je iz ljubezni do njega in iz želje za besedo Božjo šlo za njim v puščavo. Sklenil je sam seboj, da mu koj pomaga; in zato je ono malo hrane, ki so je imeli, z vsemogočno svojo besedo pomnožil tako, da se jih je nasitilo štiri tisoč ljudi, kar jih je bilo tam: „In jedli so in se nasitili“.

Glejte, premili kristijani, kako je hitro došla pomoč temu ljudstvu! Ko mu je najbolj trebalo pomoči, takrat mu je pomogel Jezus, takrat je odperl svojo blagodarno roko, in napolnil vso množico z blagoslovom: Kjer je najhujša sila, tam je roka božja najbolj mila. O ko bi bil Jezus vsikdar tudi naš pomočnik, o ko bi tudi nam vsikdar tako hitro došla pomoč od njega! Tudi mi pogosto potrebujemo na duši in na telesu, kedar nam, kot ljudstvu v puščavi, zmanjka tega in unega, kar je potrebno za duševno in telesno življenje. O da bi tudi mi mogli zaupati v njegovo sveto pomoč!

Zaupajmo bratje! tudi nam hoče biti Jezus pomočnik, noče nam odtegniti svoje pomoči, kedar je potrebujemo. Kakor je pomagal gladnemu ljudstvu, tako more in hoče tudi nam priteči na pomoč. In o tem vas namerjam danes prepričati, hočem vam namreč razložiti,

kako zamoremo od Jezusa najgotovejše pomoči pričakovati.

In veste, zakaj? Zato, ker je on:

- 1) vsega mogočen in
- 2) neskončno dober.

To bo obsegal in tako se delil današnji moj govor.

Slovenski Prijatelj.

Pomagaj danes tudi meni, nebeški pomočnik, premili moj Jezus! Pomagaj mi, da to delo, katero hočem sedaj storiti, služi tebi v čest in slavo, vernim mojim poslušavcem pa v poduk in tolažbo. V sladkej tej nadi hočem govoriti na dalje v tvojem imenu.

I. del.

V življenju nam manjka sedaj tega sedaj unega, sedaj nas to, sedaj uno peče, žalosti, tišči, mori, — v žalosti in nevolji pa iščemo pomoči, ali je vsikdar ne moremo najti. Vem dobro, da ima vsak od nas kakega zvestega prijatelja, ki nas omiluje, kedar se nam topi serce v kaki žalosti ali pa kedar nas zadene kaj hudega; ne dvomim, da je prijatelj, ki bi nam serčno radi pomagali.

Ali žalibog, vselej človek ne more pomagati, ne more nas rešiti tuge in žalosti, ki nam mori serce, ne more rešiti nadlog in težav, ki nas tlačijo! Kod tedaj in kam takrat, kedar zmanjka človeške pomoči, kedar nam tudi najzvestej prijatelji ne morejo pomagati? Kje, prašam vas, kje si hočemo takrat iskati pomoči? — Pri Jezusu! kajti od Jezusa najgotovjše moremo pričakovati pomoči.

On nam more pomagati, ker je vsegamogočen. On ima tisto oblast, katero Oče njegov; in zato je tudi rekel: „Jaz in Oče sva eno.“ (Jan. 10, 30.) Oče je večni, in jaz večni; in jaz brezkončen; oče neskončno moder, in jaz neskončno moder; oča vsegamogočen in jaz vsegamogočen. Jezusu tedaj nič ni nemogoče. „Vse mu je v roke dal Oče“, (Jan. 13, 3.) pravi sv. pismo. Vse je podverženo njegovej oblasti in moči; njemu je podveržena zemlja, na njegove besede vtihne veter in se vpokoji morje, njega poslušajo nebo in brezdnno peklensko. Ti zemlja, zakaj si se gibala ob smerti in vstajenju njegovem? Zakaj se tresla in pokala? Povej nam ti morje, kdo je bil tisti, na kogar samo besedo si se koj vpokojilo? In kdo je bil tisti, ki je po tebi hodil, kot po suhej zemlji? Vi hudobni duhovi, povejte nam, kdo vas je izganjal iz revnih bolnikov? Ti zrak, ki se kot morje razlivaš med nebom in zemljo, povej, kdo je bil tisti, ki je na tvojih krilih z Olske gore šel v nebesa? In vé nebesa, prekrasno in preradostno prebivališče zveličanih, kdo je nam grešnim ljudem odperl večne vrata? Da, kdo je bil tisti, ki je današnje množico, štiri tisoč gladnih ljudi, nasitil z nekoliko ribami in kruhom tako, da je še ostajalo? Zemlja, morje, zrak, nebesa, peklensko žrelo, smert, vse odgovarja, da je bil in to storil Jezus, vsegamogočni Gospod. Tako je, premili! vse stvari priznavajo Jezusa za gospoda svojega. In ko je šel v nebesa in se usedel ob desnici božjej, tudi tam je obdržal svoje gospodstvo? Ako bi se nam, kot sv. Štefanu, odperle nebesa, videli bi tudi mi „Sina človeškega sedeti ob desnici Božjej“, (Dj. ap. 7, 55.) videli bi, da mu je dana vsa oblast. On je rekel sam o sebi:

„Meni je dana vsa oblast v nebesih in na zemlji“. (Mat. 27, 18.) Ali je tedaj na svetu kaj, česar on ne bi mogel, sodite sami, bratje mili! Ves svet priča, priča nebo in zemlja: Jezus gospod, ti si vsegamogočen, ti vse premoreš!

In če Jezus vse premore, gotovo nam tudi more pomagati. Ljudje ne morejo vsikdar, ali ti Jezus, ti moreš! Ti moreš! O s koliko sladkostjo, s koliko radostjo polni človeku serce že edina ta beseda: Ti moreš! Ni tedaj nadloge, ni nevarnosti, ni neprijetnosti, ni žalosti, ni bolezni, ni težave, v kateri nam ne bi mogel pomagati Jezus, vsemogočni naš gospod. Ali je kak greh in dušnih madež, ktere ga bi nas On ne mogel omiti in očistiti? Ali je kaka dušna potreba, v kateri nam ne bi mogel pomagati? On nam more pomagati v vsakej potrebi, naj je telesna, naj je dušna! Tistemu gobovcu, o katerem pripoveduje sv. Matevž, ni še tako jasno svetilo solnce Božje resnice, kakor nam, pa vendar, ko pride k Jezusu, je prosil rekoč: „Gospod, če hočeš, moreš me očistiti“. (Mat. 8, 2.) Če hočeš, moreš! In Jezus je pokazal, da more, kajti pomagal je temu siromaku, in še poverh odpustil mu grehe.

In tako more pomagati tudi tebi, bratec mili! Kedar te tedaj lovi hudič s svojimi mrežami; kedar te vabi v greh, vzdihni k Jezusu; on ti more pomagati. — Kedar te telo draži na nečistost in na dela teme, vzdihni k Jezusu; on more vse, on more tudi tebi pomagati. Kedar ti serce zavrè od jeze in zaželi maščevanja, vzdihni k J.; on vse more, ž njegovo sveto pomočjo ti hoče vtihniti in se umiriti serce. Kedar ti serce poželi tujega blaga, ali te sili v laž, krivico in goljufijo, vzdihni k Jezusu, on ti more boljše misli in svetejšje želje obuditi v duši. Pri njem, duša kerščanska, najti hočeš najgotovjše pomoči proti vsakej skušnjavi. Ako si, bratec mili, zapletel se v mrežo grehov, izneveril Bogu in se odvernili od njega, in če te zelo ranjena vest grize tako, da začenjaš že dvomiti o svojem zveličanju, tudi takrat še ti more pomagati Jezus, more ti ozdraviti bolno dušo, more te ozdraviti, more te vzdigniti, more te rešiti. Pri njem tedaj duša kerščanska, moreš najti pomoči v največji potrebi. Ravno tako moreš tudi v vseh drugih težavah se od Jezusa nadjati najgotovjše pomoči. Če se ti razžalosti serce, teci k njemu, on ti ga more razveseliti; ako si siromašen, zateci se k njemu, on te more obogatiti; ako terpiš nadloge in težave, zateci se k njemu, on ti more pomagati; ako se ti dela krivica in nepravica, ter ne moreš najti pravice na svetu, zateci se k njemu, on ti tudi v tem more pomagati; ako te po nedolžnem preganjajo, zateci se k njemu, on te more braniti; ako oboliš in onemoreš, zateci se k njemu, on te more ozdraviti; ako tudi umerješ, on ti more kot Lazarju poverniti življenje. „Kedar te zadene največa nesreča, tako pravi sv. Janez Zlatousti, tedaj najbolje upaj; kajti tedaj Bog najočividniše kaže svojo mogočnost.“ (In psalm. 117.)

Sedaj tedaj že veste, mili bratje, kje moremo najti najgotovejše pomoči. Jezus gospod, ki je pomagal lačnemu ljudstvu, in ki ima vso moč v nebesih in na zemlji, on nam more pomagati v vsakej nadlogi, v vsakej duševnej in telesnej potrebi. — Evangeljski gobovec je klical: „Gospod, če le hočeš, pa moreš“! Nu ali pa tudi hoče? Al nam hoče pomagati? O premili bratje, jaz vam odgovarjam v njegovem imenu, da hoče, da vam hoče pomagati in o tem, ako Bog dá, vas hočem prepričati v drugem delu.

II. del.

Rekel sem prej, da nam prijatelji ne morejo vselej pomagati; prigodi se pa tudi včasih, da bi mogli, pa nočejo! Vse drugače dela Jezus, on more in tudi hoče, on je vedno pripravljen, da nam priskoči na pomoč. Morda ni res tako? Nu povejte mi sami, ali ni on predober, ali ne ljubi on ljudi kot najboljši oče? Ali ne veste, kaj je vse storil, da nam dokaže, da je brezkončna njegova ljubezen in dobrota? Ali ne veste, zakaj je zapustil sedež svoje nebeške slave, zakaj je človek postal, prišel na ta svet, in znižal se do zemeljskega prahu? Čemu je vse to storil? Ali ne veste, da je bila ljubezen, da je bila dobrota, zavoljo ktere je storil vse to? Ali ne veste, kaj je vse storil tu na zemlji iz ljubezni do nas ljudi? Da je on bil dober in vedno pripravljen pomagati, pričaj mi množica lačnega ljudstva, pričaj mi, ki si bila ž njim v puščavi, ter nisi imela kaj jesti. Povej nam: ko je Jezus videl, da te morí črni glad, ali ni koj rekel poln ljubezni in dobrote: „Smili se mi ljudstvo“. In ali ni koj pomagal? O da bi mogli tu pred nas stopiti in pogovoriti vsi tisti, katerim je pomagal Jezus! Rekel bi nam tisti gobovec, kterega sem danes že enkrat omenil: Jaz sem prišel k njemu, in prosil: „Gospod, ako hočeš, moreš me očistiti!“ in glej, on me je koj očistil! Reklo bi nam deset drugih gobovcev: Mi smo šli k njemu, in prosili: „Jezus, usmili se nas!“ in glej, on se nas je koj usmilil. Rekel bi nam slepec od Jerihe: Jaz sem ga poklical: „Jezus, sin Davidov, usmili se me!“ in glej, on mi je koj dal, da sem videl. (Luk. 18, 38.) Rekel bi Peter: Jaz sem ga zatajil, trikrat zatajil: ali kesal se za to, in glej on mi je odpustil. Rekli bi nam učenci na morju: „Bili smo v groznej nevarnosti, ali ko smo Gospoda poklicali na pomoč, koj nam je pomagal“. Da je Jezus, naš gospod bil dober in milostljiv, to je najočividniše spričal tisti dan, ko je poslednjikrat popotoval v Jeruzalem. Pri tistej priložnosti se je veselilo vse ljudstvo, z veliko radostjo tedaj je vse pelo, obleko svojo sprostiralo po potu, ali ni se veselil Jezus, kteremu je vse to bilo na slavo, on se ni veselil, ampak razjokal se je, in zato, ker je videl pred seboj tisto nesrečno mesto, v katerem ni imel ostati kamen na kamnu.

Tako dober in milostljiv je bil Jezus vedno; pa tudi dan danes je še tako dobrega in milostljivega serca, dobrega in milostljivega serca nam in vsem drugim. Tudi nam hoče pomagati, tudi nas hoče razveseliti, tudi nas želi osrečiti in oblažiti. Tudi sedaj še nas kliče: „Pridite k meni vsi, ki ste trudni, in ki ste obteženi, jaz vas hočem poživiti.“ (Mat. 11, 28.) Pridite k meni, ki ječite in vzdihujete pod bremenom vsakoverstnih nadlog in težav, — jaz sem vam pripravljen pomagati. Pridite k meni vi, ktere morijo vsakoverstne misli in dvomi, in ne veste, kaj vam je storiti, da zadobite večno življenje, — jaz vas hočem naučiti. Pridite k meni vi, ktere hudobni svet, slabo meso in hudič vabi v greh, — jaz vas hočem poterditi. Pridite k meni, ki terpite nasprotovanje in preganjanje, krivico in nepravico, — jaz vas hočem obraniti: Pridite k meni, ki ste grešili in ogerdili si dušo, ki se žalostite in tožite, — jaz vas hočem posvetiti in razveseliti. Ne prašajte tedaj, bratje mili, kam se je treba zateči, kje vam je treba iskati pomoči, kedar vas zadene kaj hudega, in nočejo ljudje, da vam pomagajo. Najgostejše pomoči morete pričakovati od Jezusa, kajti on je neskončno dober, njegovej ljubezni in dobroti ni konca ni kraja. Tam gori nad zvezdami stanuje zvesti pomočnik, ki je vedno pripravljen, da nam pomaga; tam gori stanuje prijatelj in predobri oče, ki vas ljubi tudi takrat, kedar vas sovraži svet. Jezus, gospod naš, ti si naš edini pravi pomočnik! „Ker si gospod, moreš nam pomagati in ker si Jezus, hočeš nam pomagati.“ (Serm. 3. de adventu.) To so besede svetega Bonaventura.

Sedaj pa slišim, kako toži marsikdo: Ah! kako dolgo že čakam jaz njegove svete pomoči, pa mi vendar ne priteče na pomoč! Poslušaj, bratec mili, kaj pripoveduje sv. pismo. Trije modri so se na pot podali iz jutrove dežele, da se poklonijo novorojenemu kralju. Nebeška zvezda jih je vodila tje do Jeruzalema, ali v Jeruzalemu jih je zapustila, in ni se jim pokazala prej, dokler niso zopet šli iz Jeruzalema. Zapustila jih je zvezda takrat, ko so pri ljudeh mogli poprašati po novorojenem kralju, ko so mogli ljudi naprositi, naj jim pokažejo pot v Betlehem, ko so si mogli sami pomagati; — kjer je bila dovolj pomoč človeška, tam jih je zapustila pomoč Božja. To, bratec mili, obrni sam na sebe! Tožiš, kako ti je že dolgo treba pomoči, ali Jezus ti noče priteči na pomoč. Položi roko na svoje serce, pa povej, od kod to, da ti je hudo? Tožiš zavoljo svoje potrebe, stiske in siromaštva: nu, če si pa zapravljevec, ki po nemarnem tratiš svoje premoženje ali lenuh, ki nočeš delati, ali bo mar zato Bog čudeže delal? Tožiš, da ti propada gospodarstvo, da siromašno živiš in komaj komaj životarish; nu, če slabo opravljaš svoje gospodarstvo, rokodelstvo in trgovino, če prebogato ješ in piješ, in se lepše oblačiš, kakor pristuje tvojemu stanu, ali bo mar zato Bog čudeže delal? Tožiš, da nisi prav zdrav, da si bolehen in vedno slaboten; nu, če si pa sam

kvariš in podkopaš zdravje, če si korenino zdravega življenja podsekavaš s tim, da si požrešen, pijanec, nečistnik in vdan drugim škodljivim strastem, ali bo mar zato Bog čudeže delal? Kaj ne, on naj ti pomaga, sam si pa nočeš! Bog noče pomagati, kjer si človek sam more pomagati, ali kjer mu morejo pomagati drugi ljudje; in zato pravi sv. Tomaž: „Dokler si more človek s človeško pomočjo pomagati, ne sme klicati pomoči Božje, ker bi to bilo Boga skušati.“ (In cap. 11, Cor, lect. 6.) Tam pa mili bratec, kedar si ne moreš pomagati ne sam ne po drugih ljudeh, ko je prazna vsa človeška pomoč, takrat se v vsem zaupljivo podaj v pomoč Božjo. Kedar ti bode tako, kakor je bilo tistemu siromaku, ki je v Jeruzalemu ob ribnjaku sedel in je trideset let hudo bolehal, pa vendar moral tožiti Jezusu: „Gospod, nimam človeka, da bi me v kopel djal, kedar se skali voda“, (Jan. 5, 7.) kedar bodeš moral tudi ti zdihovati zapuščen od vseh ljudi: „Gospod, ni človeka na svetu, ki bi mi pomagal!“ takrat upaj, terpeči bratec, takrat upaj in se zanesi, da se ti bliža pomoč Božja, da ti bode skoraj pomagal tvoj Zveličar. On je neskončno dober, on nam hoče pomagati, samo če smo vredni njegove milosti in pomoči.

Sklep.

Sedaj tedaj sodite sami, verni kristijani, ali nismo srečni, ker imamo tako močnega in dobrega pomočnika? Jezus, gospod naš, on nam more in tudi hoče pomagati. Razveseljuj se tedaj vsaka duša kerščanska, in zaklici s kraljevim prerokom: „Pomočnik moj in varh moj si ti!“ (Psalm. David 39, 18.) In kedar ti bode najhujše, kedar ne bodeš vedel, ne kod ne kam, kedar ne bodeš vedel, kje in pri kom da dobiš pomoči, k njemu vzdihni iz globočine serca, in vsklikni kot bogoljubni kraljevi prerok: „O Bog! glej na mojo pomoč; Gospod, hiti mi pomagati!“ (Psalm, David. 69, 2.) — In sedaj pa pokleknimo, in molimo tako-le: „Jezus, gospod naš, ti veš, na čem osiromašujemo, in česa nam je potreba. Blagovoli nam biti pomočnik; poživi in poterdi slabe, očisti nas grešne. Blagovoli v skušnjavi nas obvarovati v svojej svetej službi, razveseliti v žalosti, ter poterditi nas v dobrem. Bodi nam vedno pomočnik in varh. Amen.

Govor na god obiskanja Device Marije.

„Češčena si, milosti polna, Gospod je s tebo, blagoslovljena si med ženami, in blagoslovljen je sad tvojega telesa“.

Luk. 1, 28. in 43.

Vvod.

Gabrijel, eden viših nebeških duhov, ktere je vstvaril Bog, da naznanujejo ljudem posebno važne reči, je bil poslan v Nazaret k devici Mariji, da jej naznani voljo božjo. Poslan je bil Gabriel, naj Mariji oznani, da bode namreč spočela od svetega Duha, in rodila, pa tako da ne zgubi svojega devištva, ne omadežuje svoje čistosti. Spočela in rodila bo Sina Božjega, po katerem bodo blagoslovljeni vsi narodi vesoljne zemlje. Angel pride k njej in pozdravi jo tako: „Češčena si, milosti polna, Gospod je s tebo, blagoslovljena si med ženami!“

Angel Gabriel pa je Mariji še tudi naznanil to, da bode njena teta Elizabeta spočela sina v njenej starosti. Marija pozabi na svojo srečo in imenitnost in je hitela k svojej žlahtnici, hitela je k njej čez gore judovske, hitela je mati Gospodova, mati zveličarja sveta, k materi tistega, ki mu bode pot pripravljaj. In ko Marija stopi v hišo Zaharijevo, pozdravi ponižno svojo teto Elizabeto. Ko Elizabeta sliši njen pozdrav, poskoči dete v njenem telesu, in polna svetega Duha zakliče z veselim glasom: „Blagoslovljena si med ženami, in blagoslovljen je sad svojega telesa!“

S temi besedami, kakor tudi s tistimi, s kterimi je poslanec Božji pozdravil Marijo, pozdravljamo tudi mi vsak dan prečisto devico, Božjo porodnico. Tudi mi govorimo z angelom in s sveto teto Marijino, z Elizabeto: „Češčena si, milosti polna, Gospod je s tebo, blagoslovljena si med ženami, in blagoslovljen je sad tvojega telesa!“ Mi molimo tako, da hvaležno spoštujemo presveto devico Marijo, ktera je postala mati Božja, mati našega Zveličarja. Te besede pa so prvi del prekrasne molitve, ktero molimo navadno po molitvi Gospodovej. O tej molitvi hočem vam danes govoriti. Razložiti vam hočem, kaj ima v sebi molitev, ktero imenujemo „pozdrav angelov“, ali Češčena si Marija“.

Razložiti vam hočem besede angelove, besede Elizabetine, in naposled besede, ktere je dodala mati sv. cerkev. In vse to vam hočem razložiti tako, da se bode videlo, kako da ta molitev

- 1) služi presveti devici Mariji na čast in slavo,
- 2) nam pa na prid in srečo.

Bog daj, da bi se naučili iz današnjega mojega govora, vselej s pravo pobožnostjo moliti „pozdrav angelov“. Ti pa, sveti Duh, ravnaj mi jezik, da bom mogel prav in koristno govoriti.

I. del.

„Češčena si Marija!“ tako molimo. Tako jo je pozdravil angelj, eden najviših duhov nebeških, in tako jo je pozdravil na povelje Božje. S tem jej je gotovo velika čest došla. Kajti čim viši je poslanec, ki nosi kako sporočilo, tim večja je čest tistemu kteremu jo prinese. Tako je tedaj v polnej meri počestil Bog presveto devico Marijo. Mogel bi bil k njej poslati kaknega preroka, kakor je poslal Natana k Davidu; mogel bi bil jej dati na znanje s kakim znamenjem, zakaj jo je odločil. Ali tega Bog ni storil, ampak je poslal poslanca nebeškega, in sicer enega najviših angeljev, da jo tako počesti po visokem poslancu. Ko toraj molimo: „Češčena si Marija!“ ponavljamo ono spoštovanje, ktero je dosegla takrat, kedar je k njej došel čisti in sveti duh nebeški, ter jo počestil s temi besedami. In s tem počeščenjem se visoko česti Marija, presveta devica; kajti to pozdravljenje je prišlo od Boga, ki je bil njej največje veselje. Zato piše pobožni Tomaž Kempenčan: „Pozdravljaj jo z pozdravljenjem angeljevim, kajti to pozdravljenje ona rada sliši.“

„Milosti polna“, pravimo nadalje. Drugi svetniki so imeli samo nekatere milosti, Marija pa je imela vse. Zato terdi sv. Hieronim: „Vsi oni darovi Božji, ki so jih drugi svetniki imeli le deloma, bili so v njej popolnoma zedinjeni.“ Bog nebeški, ali nisi obdaril Marije z vsemi onimi milostmi, kterih jej je bilo treba, da je postala vredno prebivališče Presvetemu? Ali je mogoče, da bi bila v njej le senca grešnega poželenja? Ni bila, bratje ljubi! Ona je na duši in na telesu svetila v tistej svetosti in tistej nedolžnosti, v kteri je bil vstvarjen Adam; ona je bila spočeta brez madeža izvirnega greha, in je tudi sama brez greha spočela Sina Božjega; ona je od Boga bila obdarovana s tolikimi milostmi, kolikor jih ni prejela nobena druga hči Adamova. Vsak trenotek njenega življenja spričuje, da je bila milosti polna. Vse lepe lastnosti in čednosti so jo lepšale in kinčale. Bila je poterpežljiva v nadlogah in težavah, ter vsa udana v voljo Božjo; za čudo je bila krotka, ponižna in pobožna; bila je serca čutljivega in milostljivega, ktero je ljubilo vse ljudi; bila je naposled najčistejše ogledalo deviške sramožljivosti, kajti raje je videla, da ne bi bila mati Božja, kakor da bi zgubila to angeljsko čistost. Po vsej pravici tedaj se more reči, da jej je Bog iz obilnosti svojih zakladov podelil vseh milosti, da bi v njej ne bilo greha nobenega. Tega jo je opominjal angelj, kedar jej je rekel: „Milosti polna!“ Ravno to pa pra-

vimo tudi mi njej, kedarkoli jo spoštujemo in čestimo. To pa delamo tudi takrat, kedar molimo nadalje:

„Gospod je s tebó!“ Bog je bil z Davidom, ko je šel nad Golijata; Bog je bil z Jakobom, ko je popotoval na tuje; Bog je bil z Danielom, ko so ga vergli v levnjak; Bog je bil z mladenci babilonskimi, ko so jih vergli v razbeljeno peč. Bog je z vsakim dobrim človekom; Bog je tudi z nami, in je pri nas s svojo pomočjo, ko se odločujemo in delamo to, kar je njemu ljubo. Bog je vzlasti z nami, ko prejmemo njegovo presveto Telo; kajti takrat z nami zedinjen prebiva v nas. Ali drugače je bil Bog z Marijo. Ni bil samo tako, kakor je z nami in z vsemi dobrimi ljudmi, ampak ž njo je bil prav čudno in posebno. Marija ga je pod svojim srcem nosila, ona ga je rodila svetu. Mi iz njegovega presvetega telesa prejmljemo hrano za dušo. On pa si je iz Marije vzel svoje meso; iz njenega telesa je naredil svoje telo, ter se hranil iz njenega telesa. Kedar tedaj izgovarjamo te besede: „Gospod je s tebó!“ čestimo Marijo z največo čestjo, ker se spominjamo tega, da je Bog bil ž njo ne samo s svojo sveto pomočjo in svojim blagoslovom, kakor je z nami drugimi, ampak da je bil v njej, tako da je iz nje prejel svoje meso in svojo človeško natoro.

„Blagoslovljena si med ženami, in blagoslovljen je sad tvojega telesa“, tako jo je naposled pozdravil angelj, pozdravila jo je njena sveta teta Elizabeta, in pozdravljamo jo tudi mi vsi, njeni zvesti čestilci. O Marija, ti si za Bogom vredna največe česti in slave; tebe moramo hvaliti in spoštovati bolje, kot vse druge svetnike v nebesih. In hvaljen bodi tudi On, ktereга si rodila, ki je prišel odrešit in zveličat celi človeški rod! Ah še sedaj bi bili sinovi večne smerti in pekla, ako bi se Sin Božji ne bil včlovečil! Neizmerna dobrota nam je došla po tebi, o Marija, ki si nam porodila Jezusa. Zato si res blagoslovljena. S tebó se ne more meriti nobena mati. Druge matere so porodile kralje, cesarje in zmagovalce sveta, ali nobena njih ni porodila gospoda nebes in zemlje, nobena ni porodila kralja vseh cesarjev in kraljev, nobena ni porodila premagovalca pekla, in Zveličarja vsega sveta. Prav si tedaj rekla sama o sebi, da je tebi storil Bog veliko čudnih reči in te je povišal nad vse žene. In zato spoštujemo in čestimo tudi mi mater Božjo, spoštujemo jo bolj, kot vse angelje in druge svetnike; spoštujemo jo s tim, da radi in pogostoma izgovarjamo besede angeljove in Elizabetine; spoštujemo jo vzlasti zjutraj, o poldne in zvečer, kedar s turna zvon zapoje, ter se spominjamo ob enem s pobožnim in hvaležnim srcem, da je v Marijnem telesu za nas človek postal Sin Božji. Spoštujemo in čestimo mater, spoštujemo in čestimo pa tudi Sina, sad njenega telesa. Spoštuje jo tako, moremo upati, da to spoštovanje ne bo samo Mariji služilo na čest in slavo, ampak tudi nam v prid in srečo. To poslednje vam hočem razložiti v drugem delu.

II. del.

Sveta mati cerkev hoče, da Marijo ne samo čestimo, ampak tudi na pomoč kličemo. Besede angeljeve in Elizabetine pa merijo vzlasti na Marijino čest in slavo. Zatoraj je sv. cerkev dodala še nekoliko drugih besedi, s kterimi nas uči klicati na pomoč presveto devico Marijo. Te besede se glasé tako-le: „Sveta Marija, mati Božja, prosi za nas grešnike, sedaj in na našo smertno uro!“

Mi molimo: „Sveta Marija, mati Božja!“ S tem jo želimo opomniti, da nas ona kot mati Božja dobro in vspešno more zagovarjati; kajti nič ni, kar bi njen Sin njej, — premilej svojej materi, mogel odreči; in zategadelj vanjo stavimo vse zaupanje. In res bratje, ali more drugače biti? Ali ni ona mati Božja, in ob enem tudi naša mati, ki nas ljubi? „Ona je nevsahljiv studenec milosti in usmiljenja“, piše sveti oče Bonaventura, ona je varhinja sirot, tolažnica žalostnih“. „Ona je, piše sveti Bernard, vsem vse; ona vsem odpira blagajnico svoje materinske ljubezni in dobrote da si vsak iz nje more vzeti“. Znamenito je, kar je sveti Tomaž izrekel nekaj dni pred smertjo; rekel je namreč, „da nikdar nič ni prosil Boga po priprošnji te svete device, da ti-stega ne bi bil dobil.“ O koliko blagoslova, koliko milosti se je na njeno molitev izlilo na cele rodovine, mesta in države! Koliko molitev, koliko prošenj je na njeno priprošnjo uslišal dobri Bog! Vi letopisi cerkveni, vi nam to spričujete, da se je Marija v vsakem stoletju skazala ljudem kot dobrotljiva mati. Ali ni marsikteri med vami skusil sam, kako da je močna in izdatna pri Bogu priprošnja rožne Dev. Marije? Ni ga, gotovo ni, — in to terdim tako terdno, da bi bil pripravljen tudi umreti za to, kar terdim — gotovo ni na vsem svetu ne enega zvestega čestilca presvete device Marije, ki ni na njeno priprošnjo zadobil posebnih milosti od Boga. Zgled nam je sveta Terezija. Njej je umerla mati, ko je bila še nježna deklica. S silno žalostjo zavoljo smerti svoje ljube matere se vsa zjokana verže Terezija pred obraz presvete device Marije, in jo kliče s solznimi očmi na pomoč, naj bi jo ona varovala s svojim varstvom, ter jej bila mati. In uslišala jo je mati Božja! Serce se jej je potolažilo, in kakor je obstala in terdila sama, dobila je na priprošnjo te mogočne varhinje vse one brezštevilne milosti, s kterimi jo je Bog obdaril, in s kterimi jo je podpiral vzlasti takrat, kedar je bila v skušnjavi in nevarnosti njena deviška čistost. O ko bi se tako tudi vé, device kerščanske, priporočale priprošnji in varstvu presvete device Marije! O ko bi jo tudi vé v skušnjavi na pomoč klicale! Ne bi tako hitro zveneli vaši deviški venci, in ohranile bi si ono predragoceno blago, po katerem ste podobne angeljem. Priporočajte se tedaj, ljube hčere in device kerščanske, priprošnji in varstvu presvete device Marije, in kedar

vas napade kaka skušnjava, poklicite jo na pomoč; ona vas bode branila s svojo mogočno brambo, saj je mati Božja, in tudi vaša mati.

Vemo tedaj, kako je mogočna Marijina beseda; zatoraj kličemo jo z vso svojo dušo: „Sveta Marija, mati Božja, prosi za nas grešnike!“ Kdor zajema iz neizmerne morja, je gotov, da mu nikdar ne bode vode zmanjkalo. Kdor pa hoče živeti sveto in bogaboječe, naj se oberne k Mariji, ki je neizmerno morje vseh milost in dobrot. Grešniki smo vsi. Oh, ko bi šteli vse hudo, ki smo ga storili od mladih nog, in kar ga storimo še skoraj vsak dan; ali ne bi bilo potrebno vsklikniti s spokornim Davidom: „Moji grehi so se pomnožili tako, da jih je več, kot las na glavi!“ Oh Bog, toliko grehov, pa tako malo solz! Tako velika je krivica naša, tako neznatna pa pokora naša! Večni sodnik, gospod vsevedoči, kdo bode obstal pred tvojim obličjem, ko nas pokličeš na sodbo? Pobožni čestilci presvete device Marije, ne bojte se; kajti imate mogočno braniteljico in zagovornico pri Božjem sedežu! Ona vas bode branila, ona zagovarjala, ona zakrila s svojim materinskim plaščem. Če bode za vas prosila ta mati, njen dobri Sin gotovo ne bode gluh za njene prošnje; in vi se bodele prepričali, kako je dobro in koristno moliti: „Sveta Marija, mati Božja, prosi za nas grešnike!“

O Marija, prosi tedaj za nas grešnike!

„sedaj,“ dokler živimo v tej solzni dolini. Izprosi nam milost, da mirno, pobožno, bogaboječe in srečno živimo; izprosi nam, da se moremo vselej veseliti v Gospodu. Ker pa vemo, da smo ne samo grešni, ampak tudi umerjoči ljudje, prosi za nas mati Božja, prosi sveta Marija, ne samo sedaj, ampak posebno tudi „na našo smertno uro“. Kmalu bode nehalo serce naše bít in duša v našem telesu prebivati, prišla bode smert. Oh, kdo se ne boji smerti? Vzlasti pa je zavoljo dveh reči smert strahovita; prvič zavoljo ojstre sodbe, ki nas čaka, in drugič zavoljo grehov, ki smo jih storili. Človek, kaj bode, ko se ti smert približa? Kako ti bode takrat, ko te bode po vsem telesu oblil merzli pot, ko ti bode oko otemnelo, ti bode zastala sapa, ko se bodo začele žile tergati in serce pokati? Kakoršen bodeš takrat zaspal, tak se bodeš zbudil unkray; kakor bodeš tukaj dokončal, tako bodeš unkray pričel. Mnogo je ležeče na smertnej uri. Srečna smert, — srečna večnost. Ako nam je vedno treba, da nas brani in zagovarja presveta devica Marija, treba nam je tega posebno in najbolje ob smertnej uri. Molimo tedaj iz globočine svojega serca vsak dan; saj ne vemo, kateri bode poslednji dan življenja našega, molimo tedaj: Sveta Marija, mati Božja, prosi za nas grešnike posebno ob smertnej uri! Potegni se za nas, ti blagoslovljena mati, ti kraljica nebeška, da brez upanja ne gremo s tega sveta, ampak da srečno doveršimo svoj tek, ter stanovitni ostanemo v veri in čednosti in tako dosežemo krono večnega življenja. Tako molimo, in ta dobra mati, ki nas ne bo zapustila v življenju, ne bode nas zapustila tudi v smertnej uri,

ampak stala bode peleg nas, varovala nas s svojo mogočno roko, ter olajšala nam poslednjič težki strahoviti trenotek. In kedar nam zastane serce, kedar se duša loči iz telesa, sprejela jo bode preljubeznjiva in predobra naša mati, ter jo predstavila svojemu Sinu.

Sklep.

Da pa bodemo vredni te velike milosti, bodimo njeni zvesti čestilci; in to molitev, katero sem vam razložil danes, molimo pogosto, pazljivo in pobožno, ne samo z ustmi, ampak tudi s srcem. Molimo jo s srcem angeljskim, saj molimo pozdrav angeljev. Tako ta molitev ne bo služila samo presvetej devici Mariji na čast in slavo, ampak tudi nam na prid in srečo! Češčena tedaj, kraljica nebes in zemlje! Čest in slava tebi, ker te je nadaril Bog z vsemi milostmi; kajti s tebo in v tebi je bil sam On! Ti si blagoslovljena, in blagoslovljen je tudi sad tvojega telesa Jezus. Ker pa vemo, da je Jezus, ktereга si porodila, pravi Bog, zato si mati Božja, in ko mati Božja si mati vse ljubezni in milosti. Prosi tedaj za nas grešnike, prosi za nas sedaj, in ob smertnej uri! Amen.

Pridiga za VII. pobinkošno nedeljo.

„Varujte se krivih prerokov, ki dohajajo k vam v ovčjej obleki, od znotraj so pa grabežljivi volkovi.“ Mat. 7, 15.

Vvod.

Velik prerok Božji je bil Mozes, velik prerok Božji je bil tudi Elija. Iz njunih ust je tekla živa, sveta resnica, ker je na njune usta govoril sam Bog, ki je ob enem njune besede poterdoval z velikimi čudeži. Pa vendar se jima ni verjelo vselej, vendar je večkrat seme besede Božje, katero sta sejala, padalo na terdo skalo. Mozez ni mogel omečiti Faraona, kralja Egiptškega, Elija je tudi le po dolgem času pripeljal kralja Ahaba do tega, da je spoznal pravega Boga. Pa odkod je prišlo to, da svete in krepke, in z očitvidnimi čudeži poterjene njune besede niso kot ognjene strele prederle vsem ljudem do dna serca? Krivi, lažnjivi preroki so ju motili v njunem svetem delovanju. Kakor Faraona, tako so tudi Ahaba slepili in goljufovali krivi učeniki in sleparji. Krivi preroki so s svojimi goljufnimi besedami in deli zadušili v njima tisto dobro seme, katero so jima Božji poslanci posejali v serce; ti so toraj razdirali, kar so bili zidali preroki Božji.

Krivi preroki so vselej mnogo hudega delali na svetu; zato nas tudi opominja Gospod in zveličar naš, rekoč: „Varujte se kri-

vih prerokov, ki k vam dohajajo v ovčjej obleki, od znotraj so pa grabežljivi volkovi.“ Po krivih prerokih se razumevajo tu, kakor pravi slavni razlagavec sv. pisma Kornelij a Lapide, vsi krivi in lažnjivi učenci, kakor tudi sploh vsi tisti, ki druge z ozke steze čednosti in zveličanja zapeljujejo na široki in prostorni pot greha in pogubljenja. Ko je tedaj rekel Jezus: „Varujte se krivih prerokov, ki k vam dohajajo v ovčjej obleki, od znotraj pa so grabežljivi volkovi,“ hotel je reči: Skerbno se varujte takih ljudi, ki sejejo laž mesto čednosti in pobožnosti, s kratka, ki druge zapeljujejo na hudo, mesto da jih vodijo na dobro. Jezus je že naprej vedel, da bode o vsakem času takih ljudi, ki bodo z zaničljivimi besedami in deli druge odvrčali od steze večnega zveličanja in navračali na pot večnega prekletstva. Zato je rekel tudi na drugem mestu: „Vstali bodo krivi preroki, in zapelja mnoge.“ (Mat. 24, 11.)

In spolnilo se je to žalostno prerokovanje. Vstali so krivi preroki, in žalibog, vstajajo še tudi dandenes med nami, in morda se jih v našem času pokaže še več, kakor prej kedaj; vstajajo taki ljudje, ki so sami zašli s pota resnice in poverh še druge zapeljujejo v zmote. Takovih se imamo po opominu Gospodovem zvesto varovati; da se jih pa moremo varovati, ali ni potreba, da jih poznamo? Jaz vam jih hočem danes pokazati. Po čem jih bomo spoznali?

Krivi preroki nosijo posebno dve pglavitni znamenji, na kterih se lahko spoznajo. O teh znamenjih krivih prerokov hočem vam danes govoriti.

1. Nekteri krivi preroki se poznajo na tem, kar govorijo,

2. nekteri se pa poznajo po tem kar delajo.

Komur je pa mar za zveličanje svoje duše, kdor noče, da ga zapeljejo krivi preroki, lepo naj me posluša, in pripravi si serce za današnji moj govor, kterega hočem govoriti v imenu Gospodovim.

I. del.

Pravi Božji preroki so povedali vsakemu živo resnico, če je bila tudi britka in grenka. Oni so oznanovali ljudem, kar jim je Bog položil na jezik, naj je bilo to ljudem povoljno ali nepovoljno. Njihove besede so bile ostre, kot oster meč, žarke, kot žarke strele, in vdarjale so na dušo kot silni grom. Pravi Božji preroki so oznanovali resnico, ne gledé na to, kdo je in kaj je, komur jo oznanujejo; oni se niso sladkarili svetu, kedar so ga imeli svariti in mu groziti; oni so tudi kraljem resnico povedali v medoče. Seréno je stopil Natan pred Davida kralja, in zaklical mu, da ga je zgrabilo v sercu: „Grešil si!“ Seréno v oči je rekel Janez Kerstnik Herodu kralju: „Ni ti dovoljeno!“ ter je raje dal svojo

glavo, kakor da je zamolčal resnico. Tako so, v Jezusu zbrani bratje, delali pravi Božji preroki.

Sedaj pa se obrnimo k lažnjivim, krivim prerokom, pa pogledjmo, kako delajo oni. Sv. apostelj Pavel pravi, „da se tudi hudič zná spremeniti v angelja svetlosti.“ (II. Kor. 11, 14.) Ravno tako, bratje mili, znajo se spreminjati krivi preroki, njihove besede so sladke, ker jih znajo tako postavljati, kakor se prileže ljudem, kterim —, času, — kdaj in kraju, kjer govorijo. Govoré tako ljubo in milo, kot da so nam njzvestejši prijatelji, kterim gotovo naše duše sreča in zveličanje leži na sercu. Ali ko bi jim mogli pogledati v serce, videli bi, da iščejo samo svojo, ne pa naše sreče in koristi, da nam se sladkajo samo zato, da nas tako ložej preslepé in ogoljufajo. Zato, dragi bratje, če pridejo k vam, ter govoré in učé drugače, kakor govori in uči sveta katoliška cerkev, ki je nezmotljiva učenica resnice, ne verujte jim, naj vam govoré kakor jim drago sladko in milo, ne verujte in bodite prepričani, da vas ne učijo prave, božje resnice, ampak le to, kar se jim dopada, da so tedaj krivi preroki, kterih se je treba varovati, kakor vas opominja zveličar v današnjem svetem evangeliju rekoč: „Varujte se krivih prerokov, ki k vam dohajajo v ovčjej obleki, od znotraj pa so grabežljivi volkovi.“ Oni vam morebiti porečeje: „Ena vera je kakor druga, vse so enake, vse peljejo v nebesa.“ Pa ne verjemite tega. Kajti če je vse eno, naj veruje človek to ali uno, zakaj je Jezus Kristus, sam božji sin, zapustil prestolj svoje nebeške slave? Zakaj je on tri leta učil, zakaj zaterdil in dopričal nauk svoj s kervijo in smertjo na križu, če je vse eno, tako ali tako služiti Bogu? In zakaj so se apostelni razšli po vsem svetu, in vsem stvarjem oznanovali nebeški nauk. Gospoda in učenika svojega in zakaj naposled tudi življenje svoje dali, če je vse eno, naj veruje človek to ali uno? Ni tedaj res, da je ena vera kot druga, in le en pot pelje v nebesa: „Jaz sem pot, resnica in življenje“, je rekel Jezus. Lažnjiv in krivi prerok je tudi tisti, ki uči, „da nam ni mogoče, spolnovati zapovedi Božjih, da steza v nebesa ni ozka, in da po volji moremo uživati svet in njegove dobrote in radosti.“ Tu se spominjajte, bratje mili, tega, kar veli prerok Jeremija: „Nikar ne poslušajte besedi prerokov, kteri vam prerokujejo in vas goljufajo; misli in želje svojega srca pripovedujejo, ne pa iz ust Gospodovih.“ (Jer. 23, 16.) Drugači je Jezus učil: „Sterm je pot in ozke so vrata . . .“ in sv. Janez pravi: „Otročiči! ne ljubite sveta in tega, kar . . .“ Ravno tako kriv in lažnjiv prerok je tisti, ki pravi: „Kar ni v sv. pismu, tega ne veruj.“ Kriv je, ker v sv. pismu ni popisano vse, kar je učil Jezus, in kar so oznanovali apostelni, in zato, kdor tako govori, ne govori iz ust Gospodovih, ampak kakor se vidi in dopada njegovemu sercu. Kdor pa reče: Cerkev ni nezmotljiva učenica Božje resnice, ona se more zmotiti v veri, ž njo ni Kristus; vedite, kdor govori tako, kriv je in lažnjiv prerok, ne govori iz ust Gospodovih, ampak

kakor se vidi in dopada njegovemu sercu. Jezus je rekel: „Sv. Duh vas bo učil . . . in“ jaz sem . . . Kdor veli: Dva kraja samo sta v večnosti, nebesa in pekel, ondi ni vic ali kraja, kjer bi se odpuščali grehi, ni ječe, iz ktere ne izide nihče, dokler ne poplača vsega do zadnjega vinarja, vedite, kdor tako govori, kriv je in lažnjiv prerok, in ne govori iz ust Gospodovih, ampak kakor se vidi in dopada njegovemu sercu. Kdor pravi, da sv. birma ni zakrament, da apostelna Peter in Janez nista v veri poterdovala v Samarii pravovernih, in sveti Pavel v Efežu, in da tisti, na ktere so apostelni polagali roke, niso prejeli svetega Duha, vedite, kdor tako govori, kriv je in lažnjiv prerok, on ne govori iz ust Gospodovih, ampak kakor se vidi in dopada njegovemu sercu. Kdor terdi: Jezus ni pričujoč v zakramentu sv. Rešnjega telesa, sin Božji ni rekel: „To je moje telo, to je moja kri“, ampak je rekel: „to bode, to znamenjuje moje telo;“ kdor tako govori, vedite, kriv je in lažnjivi prerok, on ne govori iz ust Gospodovih, ampak kakor se vidi in dopada njegovemu sercu. Kdor pravi: Sveta maša ni daritev nove zaveze, Jezus ni večni duhoven po redu Melkizedekovem apostelni niso delali, kar jim je naročil Jezus, da naj delajo v njegov spomin; kdor tako govori, kriv je in lažnjiv prerok, on ne govori iz ust Gospodovih, ampak kakor se vidi in dopada njegovemu sercu. Kdor uči: Spoved je ljudem nepotrebna teža, Jezus ni dal svojim apostelnom oblasti vezati in razvezovati, ni jim rekel: komur odpustite grehe, odpuščeni so jim, kdor tako govori, kriv je in lažnjiv prerok, on ne govori iz ust Gospodovih, ampak kakor se vidi in dopada njegovemu sercu. Kdor veli: Sv. poslednje olje ni zakrament, sv. Jakob nič ne vé o tem, da bi to sveto djanje služilo bolniku na blagor duše in telesa; kdor tako govori, kriv je in lažnjiv prerok, on ne govori iz ust Gospodovih, ampak kakor se vidi in dopada njegovemu sercu. Naposled kdor veli: Sv. zakon ni zakrament, sv. Pavel apostel ga ne imenuje zakrament; kdor tako govori, kriv je in lažnjiv prerok, on ne govori iz ust Gospodovih, ampak kakor se vidi in dopada njegovemu sercu.

Tako in še drugače govoré krivi preroki. Ker so se sami zgubili s pota resnice, radi bi tudi druge zapeljali v zmote, tudi izvoljene. Zato se jih skerbno varujte, in dobro pazite, bratje mili, da vas njih zvite in goljufne besede ne oslabé v veri, in vam ne udušé v sercu semena pobožnosti in strahu Božjega. Poslušajte, kar nam sv. Peter svetuje, ki velí: „Bratje, varujte se, da, z zmoto od neumnih zapeljani ne odpadete od svoje stanovitnosti“. (II. Petr. 3, 17.) Poznate zdaj nektere krive preroke, poznate jih potem, kar govorije; so pa še drugi krivi preroki, ki se poznajo po tem, kar delajo.

II. del.

Pravi Božji prerok ne govori samo resnično, ampak tudi dela dobro. On ljubi resnico in čednost, in kar priporoča drugim, prizadeva si, da dela najprej tudi sam. Sam kaže čednosti, ktere hvali, in sam se skerbno varuje greha, od ktereга odvrta druge. Njegovo življenje se lepo vjema z njegovimi besedami. To se vidi na vseh prerokih, kar jih je Bog prebudil med ljudmi, da so jim ozna-
novali njegovo sveto voljo. Vsi niso le samo učili svetih in zve-
ličavnih naukov, ampak so tudi sveto in bogoljubno živeli.

Tako so ravnali pravi Božji preroki; kako pa ravnajo krivi? Krivi preroki so sicer oblečeni v ovčjo obleko, besede so jim ne-
navadno mile in sladke, ali glejte samo na njihovo življenje, pa se
hočete prepričati, da od znotraj niso krotke ovce, ampak grabežljivi
volkovi. (Koniec prihod.)

Duhovske zadeve.

Kerška škofija: Č. g. Muden Šim. je dobil faro Železna Kapla. Za provizorje gredó čč. gg.: Oswald Jož. v Koprivno, Lipic Franc v Stokenboj, Bornšek Maks na Dobrič, Stiberc Jan. v St. Marjeto v Rožnej dolini in Podlipnik Jan. v Slov. Plajberg. Prestavljeni so čč. gg. kaplani: Segl Vilj. v Št. Boštjan pod Ojsterico, Hartlieb Jak. v Požarnico, in Maierhofer Juri v Lipo pri Saksenburgu. — Čč. gg.: Čare Jož. in Jost Greg. gresta na sv. Višarje pomagat. — Umerl je č. g. fajm. Milar Andr. v Kotmarivesi. R. I. P.!

Ljubljanska škofija. Č. g. Umek Ant. je dobil faro Grad, č. g. Pleško Fr. gre za duhovna na Verhpolje. Za provizorja pride v Stari terg pri Ložu č. g. Jan. Primož. Prestavljeni so čč. gg. kaplani: Čebašek Boštj. v Žužemberk, Pazlar Mat. v Mirno peč, Tomazič Jan. v Ribnico, Klinar Leop. v Vipavo.

Lavantinska škofija: Č. g. Žurman Andr. je dobil faro sv. Martina na Paki. Za provizorja gresta č. g. Jančar Fr. v Negovo in Kolednik Jak. v Črešnovice. Čč. gg. kaplani so prestavljeni: Pečar Jož. v Tinje, Dupelnik k sv. Marku pri Ptj. V pokoj se poda č. g. Pirc Sim. fajm. v Črešnicah. Umerla sta čč. gg. Munda Vit., fajm. v Negovi in Pust Ant. R. I. P.

Teržaška škofija. Č. g. Urban Golmajer, bivši fajmošter v Beršecu, je dobil faro v Kubeđu; č. g. Fr. Bukovec, duhov. pomočnik ravno tam, je tudi postavljen za administratorja fare Beršecke; Andrej Ščitar, bivši súbsidiar v Pasu, gre za duhov. pomočnika in administr. v duhovnih rečeh v Sušnjevico; od tam gre Jož. Flego za duhov. pomoč. v Gimin, od ondod Andrej Hrovat za administratorja v faro sv. Ivanza; Nikolaj Spadaro za začasnega kateheta na viši realki v Piranu.